Brønnøysundregistrene

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	937 893 922
Organisasjonsform:	Sparebank
Foretaksnavn:	Valle Sparebank
Forretningsadresse:	Nordibøvegen 143 4747 VALLE

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2023 - 31.12.2023

Konsern

Morselskap i konsern:	Ja
Konsernregnskap lagt ved:	Nei

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	IFRS

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Jostein Rysstad
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	07.03.2024

Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskapet er elektronisk innlevert

År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 06.07.2025

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
RESULTATREKNESKAP			
Renteinntekter og liknande inntekter			
Renteinntekter berekna etter effektivrentemetoden av utlån til og krav på kredittinstitusjonar og fi		2 383 000	1 150 000
Renteinntekter berekna etter effektivrentemetoden av utlån til og krav på kundar		91 396 000	53 922 000
Renteinntekter berekna etter effektivrentemetoden av renteberande verdipapir		9 478 000	4 121 000
Sum renteinntekter og liknande inntekter		**103 257 000**	**59 193 000**
Rentekostnader og liknande kostnader			
Rentekostnader berekna etter effektivrentemetoden på gjeld til kredittinstitusjonar og finansierings		5 602 000	2 930 000
Rentekostnader berekna etter effektivrentemetoden på innskot frå og gjeld til kundar		41 469 000	16 061 000
Rentekostnader berekna etter effektivrentemetoden på utskrivne verdipapir		2 649 000	1 351 000
Øvrige rentekostnader		1 474 000	1 458 000
Sum rentekostnader og liknande kostnader		**51 194 000**	**21 800 000**
Netto renteinntekter	18	**52 063 000**	**37 393 000**
Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester	20	11 637 000	11 498 000
Provisjonskostnader og kostnader ved banktenester		1 451 000	1 650 000
Utbytte og andre inntekter av eigenkapitalinstrument			
Inntekter av aksjar, partar og andre eigenkapitalinstrument		2 825 000	4 220 000
Sum utbytte og andre inntekter av eigenkapitalinstrument	20	**2 825 000**	**4 220 000**
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og finansielle instrument			
Netto verdiendring og vinst/tap på renteberande verdipapir		1 000	-908 000
Netto verdiendring og vinst/tap på aksjar og andre eigenkapitalinstrument		927 000	457 000
Netto verdiendring og vinst/tap på valuta og finansielle derivat		118 000	133 000
Sum netto verdiendring og vinst/tap på valuta og finansielle instrument	20	**1 046 000**	**-318 000**

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Andre driftsinntekter	20	169 000	225 000
Lønn og andre personalkostnader	21	16 441 000	13 673 000
Andre driftskostnader	22	**18 762 000**	**18 476 000**
Av-/nedskrivingar, verdiendringer og vinst/tap på ikkje-finansielle eigedelar			
Avskrivingar		1 069 000	993 000
Vinst/tap		503 000	
Sum av-/nedskrivingar, verdiendringer og vinst/tap på ikkje-finansielle eigedelar	31	**-566 000**	**-993 000**
Kredittap på utlån, garantiar m.v. og renteberande verdipapir			
Kredittap på utlån målt til verkeleg verdi over resultat		132 000	1 175 000
Kredittap på garantiar og ubenytta rammekreditter som ikkje målast til verkeleg verdi over resultat		-113 000	-37 000
Sum kredittap på utlån, garantiar og renteberande verdipapir	11	**19 000**	**1 138 000**
Resultat før skatt frå vidareført verksemd		**30 501 000**	**17 088 000**
Skatt på resultat frå vidareført verksemd	23	7 046 000	3 416 000
Resultat etter skatt frå videreført verksemd		**23 455 000**	**13 672 000**
Resultat før andre inntekter og kostnader		**23 455 000**	**13 672 000**
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader knytta til investeringer i eigenkapitalinstrument	25	3 785 000	12 630 000
Sum andre inntekter og kostnader		**3 785 000**	**12 630 000**
Totalresultat for rekneskapsåret		**27 240 000**	**26 302 000**

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EIGEDELAR			
Kontantar og kontantekvivalentar	24,25	23 448 000	43 988 000
Utlån til og krav på kredittinstitusjonar og finansieringsføretak			
Utlån til og krav på kredittinstitusjonar og finansieringsføretak til amortisert kost		88 995 000	62 034 000
Sum netto utlån og krav på kredittinstitusjonar og finansieringsføretak	24,25	**88 995 000**	**62 034 000**
Utlån og krav på kundar			
Utlån og krav på kundar til amortisert kost		1 853 150 000	1 783 336 000
Sum utlån og krav på kundar	6-11,24,25	**1 853 150 000**	**1 783 336 000**
Renteberande verdipapir			
Renteberande verdipapir til verkeleg verdi		197 540 000	179 156 000
Sum renteberande verdipapir	26	**197 540 000**	**179 156 000**
Aksjar, partar og andre eigenkapitalinstrument			
Aksjar, partar og andre eigenkapitalinstrument	27,28	128 342 000	120 385 000
Varige driftsmiddel			
Eigarnytta eigedom		9 992 000	11 679 000
Andre varige driftsmiddel		3 598 000	3 759 000
Sum varige driftsmiddel	31	**13 590 000**	**15 438 000**
Andre eigedelar			
Eigedelar ved utsett skatt		492 000	1 362 000
Andre eigedelar		3 188 000	3 022 000
Sum andre eigedelar	32	**3 680 000**	**4 384 000**
SUM EIGEDELAR		**2 308 745 000**	**2 208 721 000**
BALANSE - GJELD OG EIGENKAPITAL			

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
GJELD			
Innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsføretak			
Innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsføretak til amortisert kost		140 952 000	106 013 000
Sum innlån frå kredittinstitusjonar og finansieringsføretak	33	**140 952 000**	**106 013 000**
Innskot og andre innlån kundar			
Innskot og andre innlån frå kundar til amortisert kost		1 797 386 000	1 756 374 000
Sum innskot og andre innlån frå kundar	34	**1 797 386 000**	**1 756 374 000**
Gjeld stifta ved utskriving av verdipapir			
Gjeld stifta ved utskriving av verdipapir til amortisert kost		50 166 000	50 094 000
Sum gjeld teken opp ved utskriving av verdipapir	35	**50 166 000**	**50 094 000**
Finansielle derivat			
Anna gjeld			
Anna gjeld	36	7 002 000	10 689 000
Avsetjingar			
Pliktar ved periodeskatt		6 945 000	4 711 000
Avsetjingar på garantiar og unytta rammekredittar		93 000	207 000
Andre avsetjingar		1 890 000	2 452 000
Sum avsetjingar	23	**8 928 000**	**7 370 000**
Ansvarleg lånekapital			
Sum ansvarleg lånekapital		**0**	**0**
Fondsobligasjonskapital			
Sum fondsobligasjonskapital		**0**	**0**
Sum gjeld		**2 004 434 000**	**1 930 540 000**
EIGENKAPITAL			
Innskoten eigenkapital			
Sum innskoten eigenkapital		**0**	**0**

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Opptent eigenkapital			
Fond for urealiserte vinster		30 470 000	26 867 000
Sparebanken sine fond		267 966 000	245 830 000
Gåvefond		5 875 000	5 484 000
Sum opptent eigenkapital		**304 311 000**	**278 181 000**
Sum eigenkapital		**304 311 000**	**278 181 000**
SUM GJELD OG EIGENKAPITAL		**2 308 745 000**	**2 208 721 000**

ÅRSMELDING OG REKNESKAP 2023

158. forretningsår

INNHALD

Årsmelding 2023 4
Resultatrekneskap 10
Balanse 11
EK oppstilling 12
Kontantstraumoppstilling- direkte metode 12
Nøkkeltal 13
Desse styrer banken 14
Valle Sparebank i tida 1970 - 2023 14
Note 1 - Rekneskapsprinsipp 16
Note 2 – Kredittrisiko 18
Note 3 - Bruk av estimat og skjønsmessige vurderingar. 21
Note 4 – Kapitaldekning 22
Note 5 – Risikostyring 22
Note 6 – Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet 24
Note 7 – Fordeling av utlån 26
Note 8 – Kredittforringa lån 26
Note 9 – Forfalne kredittforringa lån 27
Note 10 – Eksponering på utlån 28
Note 11 - Nedskriving på utlån, unytta kredittar og garantiar 28
Note 12 – Store engasjement 30
Note 13 – Sensitivitet 31
Note 14 – Likviditetsrisiko 32
Note 15 – Valutarisiko 32
Note 16 – Kursrisiko 32
Note 17 – Renterisiko 33
Note 18 – Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter 34
Note 19 – Segmentinformasjon 34
Note 20 – Andre inntekter 34
Note 21 – Løn og andre personalkostnadar 35
Note 22 – Andre driftskostnadar 36
Note 23 - Transaksjonar med nærståande 36
Note 24 – Skatter 37
Note 25 – Kategoriar av finansielle instrument 38
Note 26 – Verkeleg verdi finansielle instrument 38
Note 27 – Sertifikat og obligasjonar 40
Note 28 – Aksjar, eigenkapitalbevis og fond til verkeleg verdi over resultat 40
Note 29 – Aksjar og eigenkapitalbevis til verkeleg verdi over utvida resultat 40
Note 30 – Finansielle derivat 41
Note 31 – Varige driftsmidlar 41
Note 32 – Andre eigedelar 41
Note 33 – Innlån frå Kredittinstutisjonar 41
Note 34 – Innskot frå kundar 42
Note 35 - Verdipapirgjeld 42
Note 36 – Anna gjeld og pensjon 42
Note 37- Garantiar 43
Note 38- Hendingar etter balansedagen 44
Note 39- Leigeavtalar 45
Revisors beretning 46

Foto: Marit Simonstad Kvaale

ÅRSMELDING 2023

FORRETNINGS- OG MARKNADSTILHØVE FOR VALLE SPAREBANK

Valle Sparebank – etablert i 1866, er ein frittståande og sjølvstendig sparebank i Valle kommune i Agder. Hovudkontoret ligg i Valle og banken har to avdelingskontor, eit i Markensgate 2a i Kristiansand og eit på Hunsøya Næringspark i Vennesla. Avdelingskontoret i Kristiansand vart etablert i januar 2006, og avdelingskontoret i Vennesla vart etablert i 2017.

Valle Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS. Eika Alliansen består av rundt 45 lokalbankar i Noreg, Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Eika Alliansen er ein av Noregs største finansgrupperingar, med samla forvaltningskapital på om lag 480 milliardar kroner. Valle Sparebank er på den måten del av eit strategisk samarbeid, der Eika Gruppen si kjerneverksemd er å sikre at lokalbankane har moderne, effektiv og trygg bankdrift gjennom gode og kostnadseffektive produkt- og tenesteleveransar. Leveransane inkluderer ei komplett plattform for bankinfrastruktur inkludert IT, betalingstenester og samhandlingsverktøy for bankens tilsette og kundar.

Produktselskapa i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank og Eika Kapitalforvaltning - leverer til bankane eit bredt spekter av finansielle produkt, kommersielle løysningar og kompetansehevande tenester.

I 2023 inngjekk Eika Kredittbank ein avtale om fusjon med Sparebank1 Kreditt, og Eika Forsikring ein avtale om å slå seg saman med Fremtind Forsikring. Etter planen, og forutsett myndigheitenes godkjenning,vil desse selskapa bli fusjonert i 2024. Bankane i alliansen vil være eigarar av og distributørar av produkta frå dei to samanslåtte selskapa. Dette er gjort for å styrke dei to selskapa sin konkurransekraft som igjen vil bidra til å styrke lokalbankane.

Valle Sparebank driv i dag hovudsak ei tradisjonell moderne bankverksemd, med eit fullverdig tilbod til privat- og bedriftskundar. Banken er stolt av si historie, og opptatt av å bidra til vekst og utvikling av lokalsamfunnet.

Banken si primære kundegruppe er personkundar, og då særleg i Setesdal, Vennesla og Kristiansandsregionen. Sjølv om mange kundar bur utanfor Setesdal, er dette ofte kundar med ei eller anna knyting til Valle eller Setesdal. Innan Valle kommune har banken ein heilt dominerande marknadsposisjon, og innan Bykle kommune er også marknadsposisjonen sterk.

I tillegg til personmarknaden representerer det lokale næringslivet, offentleg sektor og lag og organisasjonar i øvre Setesdal viktige kundegrupper for banken.

Folketalsutviklinga i marknadsområda til banken varierer ein del. I Valle var 1205 personar heimehøyrande pr. 4.kvartal 2023, mot 1180 på same tidspunktet i 2022. Samla folketal i det banken definerer som satsingsområde på personkundemarknaden er om lag 120 000.

Det var ingen arbeidsledige i Valle kommune ved utgangen av 2023. Dette er lågast i Agder. Tilsvarande tal for Agder er 2,0%. Tala er lågare i høve til for eitt år sidan.

Valle Sparebank har i fleire år gjennomført ei omfattande marknadsundersøking blant banken sine kundar. Undersøkinga syner at Valle Sparebank har svært nøgde og lojale kundar, og resultata er på nivå med dei beste bankane i landet. Servicenivået og den personlege kontakta er område banken skårar høgt på i undersøkingane.

Drifta av banken er lagt opp til at ho skal vere kostnadseffektiv, fleksibel, kundeorientert og med stor grad av personleg service. Risikoprofilen skal vere låg til moderat. Samstundes bør innteninga vere tilstrekkeleg til å sikre at banken held på den finansielle styrken som har vorte bygd opp gjennom tidene.

Banken har ingen forskings- og/eller utviklingsaktivitetar.

ØKONOMISK UTVIKLING OG RAMMEVILKÅR FOR SPAREBANKANE

2023 har også vore eit år prega av internasjonal uro og framleis krig i Ukraina, dette har påverka norsk og internasjonal økonomi. Den økonomiske veksten i Europa har vore svak, svakare enn utviklinga i USA. Den økonomiske utviklinga for Noreg har vore ganske flat i 2023. Framleis høg prisvekst, og raskt aukande rentenivå, lågare privatforbruk og låg bustadbygging har dempa veksten, medan næringsinnvesteringer framleis er høge og bidreg til å halde aktiviteten oppe. Gjennom heile 2023 har arbeidsløysa vore låg, men svakt stigande mot slutten av året. Norsk økonomi fekk i 2023 ein svak vekst i BNP for Fastlands-Noreg på 0,7 prosent, i følgje foreløpige nasjonalrekneskapstal frå SSB, det er ned frå heile 3,8 prosent året før.

Norges Bank sette opp styringsrenta seks gongar i 2023, til 4,5 prosent, dette for å få kontroll på den høge prisveksten som har prega økonomien dei siste par åra. Inflasjonen endte i 2023 på 4,8 prosent, godt over Noregs Bank sitt inflasjonsmål på 2 prosent.

Renteauken har ført til lågare gjeldsvekst hjå både bedrifter og hushaldningar. Tal frå SSB syner at 12-månders kredittvekst har falt til 3,4 prosentpoeng ved utgonga av 2023.

Arbeidsløysa auka til 3,7 prosent ved utgangen av året, 0,3 prosentpoeng høgare enn ved årets inngong.
Talet på ledige stillingar var likevel over 100 000 ved årskiftet. Lønnsveksten auka i 2023, til om lag 5,5 prosent, etter eit år kor reallønsveksten endte med kraftig nedgang.

Antall konkursar auka med 22 prosent i dei 11 fyrste månadane av 2023, målt mot same periode i fjor. Byggje- og anleggsverksemda, var hardast råka.

Bustadprisane falt ifølge tal frå SSB med 0,5 prosent i 2023. Omsetninga av bustader var marginalt høgare i 2023 enn året før.

Veksten i norsk økonomi i 2024 vil truleg bli om lag på linje som 2023, arbeidsløysa ventast å auke noko, men norsk økonomi går nok mot ei mjuk landing og rente-toppen er truleg nådd. I rentemøtet januar 2024 valde Noregs Bank å halde styringsrenta uendra på 4,5 prosent, og signaliserte at den vil bli liggjande på same nivå ei god stund framover.
Prisveksten ventast å fortsette å avta gradvis i lys av at økonomien kjølast ned og prisimpulsane frå utlandet blir svakare. På den andre sida vil svak krone og høg kostnadsvekst i bedriftene bidra til å halde inflasjonen oppe.

BALANSE - UTVIKLING

Banken har i 2023 hatt ein auke i forvaltnings-kapitalen på 100,02 mill. kr. Dette er ein auke på 4,5% i høve til året før. Forvaltningskapitalen er pr. 31.12.2023 på 2 308,7 mill. kr. Tek ein med bustadlån gjennom Eika Boligkreditt, forvaltar banken eit volum på 3 092 mill. kr pr. 31.12.2023, mot 2 990 mill. kr pr 31.12.2022.

Utlånsveksten er på 69,5 mill. kr eller 3,9%, og samla brutto utlån er på 1 858 mill. kr. I tillegg har banken formidla lån til Eika Boligkreditt på til saman 783 mill. kr. Samla utlånsvekst, inklusive veksten i Eika Boligkreditt, utgjer 2,78% i 2023.

Det har vore ein auke i innskota på 41,0 mill. kr, eller 2,34%, slik at samla innskot no er på 1 797,4 mill. kr. Dette gjev ei innskotsdekning på 96,7%, mot 98,2% året før. For å finansiere utlån utover innskotsnivået har banken teke opp lån i pengemarknaden.

DRIFTSRESULTAT – NØKKELTAL

Resultat før skatt syner eit overskot på 30,5 mill. kr, mot eit overskot på 17,1 mill. kr til same tid i fjor. Skattekostnaden etter rekneskapen er 7,0 mill. kr.

Totalresultat etter skatt og verdijustering på aksjar målt til verkeleg verdi, syner eit overskot på 27,2 mill. kr.
Til samanlikning synte resultatet av ordinær drift etter skatt eit overskot på 26,3 mill. kr til same tid i fjor.

Styret vil gjere framlegg om at resultatet vert disponert slik:
Kr 22,14 mill. overført sparebanken sitt fond.
Kr. 1,5 mill. overført gåvefondet.
Kr. 3,60 mill. overført fond for urealisert gevinstar.

Samla eigenkapitalen utgjer 304,3 mill. kr, netto ansvarleg kapital utgjer 232,3 mill. kr, dette gjev ein kapitaldekning på 23,40% før konsolidering. Kapitaldekning etter konsolidering er 22,77%.
Bankens soliditet er god, og ansvarleg kapital består av rein kjernekapital.

Rentenettoen har auka med om lag 14,7 mill. kr samanlikna med 2022 på grunn av betra rentemargin. Banken har i løpet av 2023 justert rentenivået 6 gonger som konsekvens av rente endringar frå Noregs Bank.

Provisjonsinntektene auka med 0,140 mill. kr, medan utbytte frå verdipapir i 2023 var på 2,8 mill. kr, mot 4,2 mill. kr året før, kor størstedelen kjem frå eigarskap i Eika Gruppen/ Eika Boligkreditt AS.

Sum driftskostnader er om lag 2,6 mill. kr høgare i 2023 enn året før. Det er høge ekstraordinære kostnader som er knytt til bytte av kjernebankleverandør frå SDC til Tietoevry. Det er i 2023 belasta 3,3 mill. kr knytt til byttet, mot 3,0 mill. kr i 2022. Bankens driftskostnadar korrigert for eingongskostnadane utgjer 32,4 mill. kr.

Det er tapsført 0,018 mill. kr på utlån i rekneskapen, noko som er 1,1 mill. kr lågare enn året før.
Utover dette har det ikkje vore hendingar i rekneskaps-året som har påverka resultatet særskild. Det har heller ikkje vore hendingar etter utgangen av rekneskapsåret som er viktige for resultatrekneskapen.
Styret er godt nøgd med resultatet av drifta i 2023. Styret kan stadfeste at alle føresetnader for drift av banken i komande år er til stades.

Det er elles ikkje knytt vesentlege usikre faktorar til årsrekneskapen som påverkar bedømminga av rekneskapen.

RISIKOSTYRING OG KONTROLL

Generelt om risikostyring og kontroll i verksemda

Bankverksemda inneber risiko. Styret i Valle Sparebank har vedteke prinsippa for banken si risikostyring i form av overordna policydokument og områdepolicyar for ulike risikoområde. Styret legg vekt på å ha ei aktiv oppfølging av prinsippa, og reviderer desse årleg. For bank-verksemda samla kan banken akseptere låg til moderat risiko, medan risikonivået kan variere mellom ulike risikoområde.

Styret gjennomfører årleg ICAAP-gjennomgang for å avdekke risikonivå og tilhøyrande kapitalbehov i bank-verksemda, denne blir sendt inn til Finanstilsynet.

RSM Norge AS har sidan 2017 vore ekstern revisor.

Banken nyttar seg aktivt av Eika VIS sine tenester i arbeidet med policydokument og verktøy til bruk i risikostyringa. Dei viktigaste risikoområda er omtala her.

Strategisk risiko

Strategisk risiko er risikoen banken er utsett for som konsekvens av strategiske val. Måloppnåinga i høve til økonomiske måltal i strategiplanen har vore tilfredsstillande i 2023. Det har opp gjennom åra blitt gjennomført marknadsundersøking som syner at Valle Sparebank har svært nøgde og lojale kundar. Satsinga i Kristiansand og Vennesla har medført tilvekst av nye kundar.

For å sikre eige sjølvstende har banken vald å vere medeigar av Eika Gruppen AS. Valle Sparebank sin eigardel utgjer 0,51% av selskapet. Eika Gruppen AS syter for utføring av ein del fellesoppgåver og gjev banken tilgang til å selje ei rekkje finansielle produkt.
I tillegg har eigarskapet gjeve avkastning i form av eit årleg utbytte. Eika Gruppen AS er også eit viktig talerøyr for små sparebankar når det gjeld å påverke framtidige rammevilkår.
I 2020 inngjekk Eika og lokalbankane avtale med Tieto-Evry om leveranse av ny kjernebankløysing til bankane i alliansen. Avtalen vil styrke Valle Sparebank si langsiktige konkurransekraft gjennom kostnads-effektivisering, styrka utviklingskraft og auka strategisk fleksibilitet. Valle Sparebank gjekk over til TietoEvry oktober 2023.

Risikoen for at ikkje banken har tilstrekkeleg og rett kompetanse for framtida er eit område styret har fokus på. Valle Sparebank har difor prioritert vidareutdanning og intern opplæring i fleire år. Styret vurderer den strategiske risikosituasjonen som tilfredsstillande.

Kredittrisikoen

Kredittrisikoen, dvs. risikoen for at ein kunde ikkje kan oppfylle sine skyldnader rettidig, er den største risikoen i banken. Dersom heller ikkje verdien av den underliggjande pantetrygda er tilstrekkeleg til å dekke kravet ved misleghald og eventuell realisasjon av pantet, vil tap oppstå.

Styret vurderer det slik at banken, no som før, må kunne take noko større risiko innan kommunen enn utanfor. Styret vurderer likevel denne risikoen som moderat. Lån og garantiar er rimeleg godt sikra mot tap. Det vert lagt stor vekt på kunden sin økonomi og den trygda som vert stilt. Nedskrivingane på utlånsporteføljen har dei siste åra vore noko høgare enn snittet for norske bankar.

Omlag 91,85% av samla brutto utlån er lån til personkundar. Reknar ein med lån overført til Eika Boligkreditt AS er personkundedelen endå høgare; 94,2%. Dette gjer at kredittrisikoen er spreidd og lite konsentrert. Banken har avsett 3,1 mill. kr på steg 3, og 2,4 mill. kr samla på steg 1 og steg 2.
Rekneskapsmessig tapskostnad i 2023 er 0,018 mill. kr.

Banken har formidla bustadlån for i alt 783 mill. kr i Eika Boligkreditt AS, mot 781 mill. kr på same tid i fjor. Dette er lån innanfor 75% av panteverdi og har såleis låg risiko. Om lag 31% av personkundelåna i banken er overførte til Eika Boligkreditt AS, mot 32% året før.

I 2023 har banken revidert kredittpolicyen og kreditthandboka.

Likviditetsrisikoen

Likviditetsrisikoen er også eit vesentleg risikoområde i banken, og gjeld den risikoen som banken har for å ikkje ha tilstrekkelege likvidar ved forfall av skyldnader. Valle Sparebank skal ha ein låg likviditetsrisiko.

Balansen mellom innskots- og utlånsvolum avgjer behovet for å låne inn frå pengemarknaden. Valle Sparebank har i løpet av 2023 hatt ei stabil god innskots-dekning, det vil seie innskot i prosent av utlån. Innskotsdekninga var ved utgangen av året 96,7% mot 98,2% året før. Internt minimumskrav er fastsett til 85%. Innlånsbehov utover kundeinnskota er dekka opp med lån frå Kredittforeningen for Sparebanker og obligasjons-lån.

Innskot og lånerettar i Noregs Bank, trekkrettar i DNB utgjer saman med obligasjonsporteføljen den vesentlege delen av likviditetsbufferen. Pr. 31.12.2023 utgjorde trekkrettane i DNB 75 mill. kr. Det var pantsett verdipapir i Noregs Bank med ein samla låneverdi på 162 mill. kr. Samla obligasjonsportefølje og likvide rentefond utgjer på same tid 229 mill. kr. Innskot i Noregs Bank utgjer 22,4 mill. kr.

Bankens LCR (liquidity coverage ratio) rapporterast kvar månad til Finanstilsynet, dette nøkkeltalet synar likvidtetsstraumen dei neste 30 dagane i ein stressituasjon.
Minstekravet til LCR er 100, bankens minstekrav er 110. Bankens LCR pr. 31.12.2023 var 283, mot 184 på same tidspunkt året før.

Stabil finansiering (NSFR) rapporterast kvartalsvis. Bankens minstekrav til NSFR er 110, pr. 31.12.2023 var NSFR på 143.

Den generelle likviditetsrisikoen er om lag uendra i løpet av året. Innlånskostnadene for bankane har auka i 2023.

Status på likviditetsområdet vert rapportert til styret kvartalsvis i høve til gjeldande krav og rammer i likviditetspolicyen. Likviditetsrisikoen har vore låg heile året, i tråd med bankens risikopolicy.

Eika Boligkreditt vert framleis vurdert som eit viktig verktøy som kan avlaste banken sitt eksterne fundingbehov og gjere banken konkurransedyktig i kampen om personkundelån. Det er klargjort ein utlånsportefølje som kan flyttast til Eika Boligkreditt for raskt å få tilgang til likviditet i ein krisesituasjon.

I 2023 har banken som tidlegare år revidert likviditetspolicyen.

Renterisikoen

Dersom rentereguleringstidspunktet på innskot og utlån ikkje er tilnærma samanfallande, kan dette gjeve negative utslag på innteninga i banken. Denne risikoen er liten av di banken mest ikkje har innskot eller utlån til fast rente, og renta kan difor regulerast samtidig.

Lån som banken har teke opp i marknaden har som regel ulik bindingstid. Låna vert regulert 3. kvar månad. Rente-risikoen er difor også her liten. Banken har ingen handelsportefølje med obligasjonar. Pliktige likviditets-plasseringar i obligasjonar har korte renteregulerings-intervall slik at renterisikoen her er liten. Renterisikoen på obligasjonsmassen er no slik at dersom det vert ei renteendring på 1,0 % i marknadsrenta, vil dette slå ut i ei kursendring på kr 0,3 mill. Samla sett vurderast renterisikoen som låg.

Marknadsrisiko

Banken har i dag ingen portefølje av verdipapir for å utnytte svingingar i marknaden. Banken driv ingen handel med derivat eller valuta.
Banken har avtale med Eika Kapitalforvaltning om forvaltning av likviditetsplasseringane, og bankens policy for marknadsrisiko fastset dei overordna retningslinjene, krav og rammer knytt til marknadsrisiko. Styret får kvartalsvise rapportar som synar risiko målt opp mot rammer. Risikoprofilen skal vere moderat.
Når det gjelder ESG-risiko knytt til bankens investering, skal Eika Kapitalforvaltning følgje regelverk for berekraftig investeringar med ein investeringsprofil som har tydelege retningslinjer når det gjelder ansvarlege investeringar.

I 2023 har banken som tidlegare år revidert marknads-policyen.

Valutarisiko

Valle Sparebank har ikkje valutabehaldning.

Banken har hatt kontrakt med danske SDC fram til november 2023 i danske kroner, denne avtalen er no avslutta. Har vurdert valutarisiko som låg.

Operasjonell risiko

Operasjonell risiko er i hovudsak risikoen for tap knytt til den daglege drifta av banken. Svikt i system og rutinar er døme på tapshendingar. Feil kan også oppstå på grunn av manglande kontrollar, kompetansesvikt, menneskeleg svikt og manglande oppfølging av lover og forskrifter. Ein vesentleg del av den operasjonelle risikoen i banken er knytt til informasjons- og kommunikasjonsteknologi, tiltak mot kvitvasking og terrorfinansiering samt kompetanse og nøkkelpersonrisiko.
For å ivareta den operasjonelle risikoen nyttar banken aktivt infrastruktur som gjerast tilgjengeleg via Eika Alliansen. Dette gjelder både tenester, produkt, bank-system/IKT og malverk. Eika VIS sine tilrettelagte modellar og malar sikrar eit oppdatert og hensiktsmessig rutineverk, som banken tilpassar eigen størrelse og kompleksitet. Banken har også inngått avtale med Eika Økonomiservice for å redusere sårbarheita på CRD IV-rapportering.

Operasjonell risiko, inkludert rapportering av potensielle tapshendingar, vert rapport kvartalsvis til styret.
Den operasjonelle risikoen vert vurdert som moderat.

Internkontrollen i banken er ein viktig reiskap til å kart-leggje og forbetre dette risikoområdet. Styret har årleg gjennomgang av internkontrollen, og denne vert stadfesta av ekstern revisor.

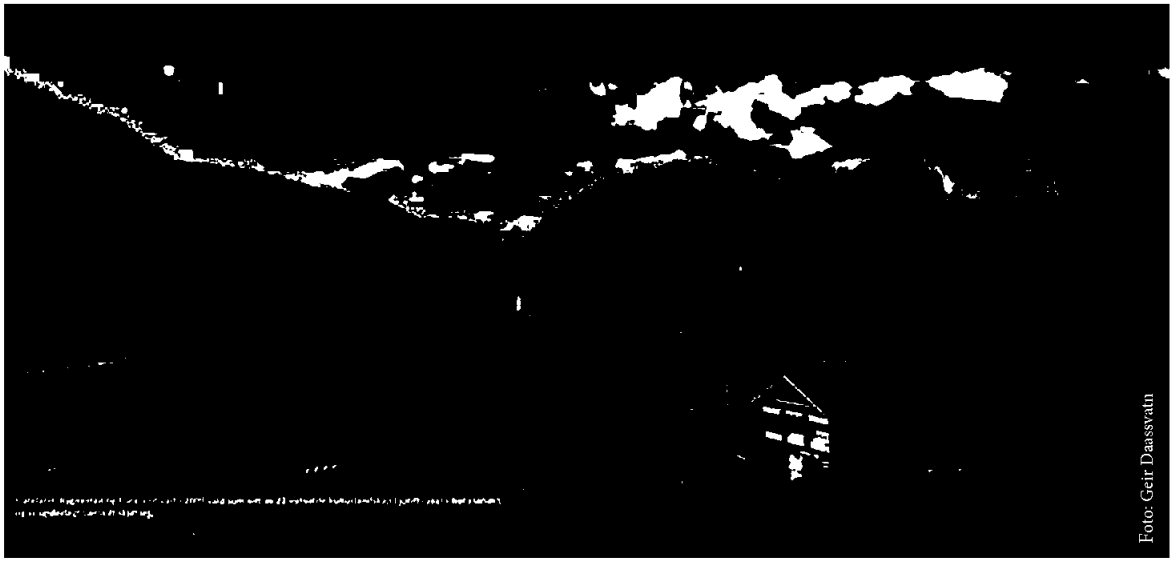
Foto: Geir Daassvatn

ORGANISASJON OG PERSONALE

Banken har ved utgangen av året 16 tilsette, totalt 15,45 årsverk.
Styret har fokus på at banken skal ha eit godt arbeidsmiljø, og at det skal vere ein attraktiv arbeidsplass. God intern informasjon og kommunikasjon vert vektlagd. Resultata frå årlege medarbeidarundersøkingar vert nytta til å forbetre arbeidsmiljøet. Valle Sparebank har teikna avtale om Inkluderande arbeidsliv.
Det totale sjukefråværet i rekneskapsåret utgjer totalt 1,97 % av total arbeidstid. Det har ikkje vore personskadar blant tilsette, eller materielle skadar i banken.

Likestilling og mangfald er viktig for Valle Sparebank. Bankens tilsette og tillitsvalte skal som hovudregel spegle lokalsamfunnet når det kjem til kjønn og mangfald. Det skal ikkje førekomme nokon form for diskriminering eller trakassering i banken.

Av 16 fast tilsette er 6 menn og 10 kvinner. Styret er for tida sett saman av 40% kvinner og 60% menn.

Banken si forureining av det ytre miljø vil stort sett vere av indirekte karakter, så som kjøp og bruk av reiser, energi, papir og andre forbruksgjenstandar, og avfall og avfallshandtering. Styret ser på dette som minimal forureining av det ytre miljø. Banken fører ikkje eige klimarekneskap, og har heller inga miljøsertifisering.

Banken har ikkje pålegg frå offentlege styresmakter som ikkje er fylgde opp.

Det er teikna forsikring for styrets medlemmer, og bankens leiing for deira ansvar overfor føretaket og tredjepartar.

BEREKRAFT OG SAMFUNNSANSVAR

Verda står i dag overfor store klima-, miljø- og sosiale utfordringar. Sjølv om utfordringane er globale, krev dei også lokale løysingar. Berekraft og samfunnsansvar blir stadig viktigare både i Noreg og i vårt lokalsamfunn.
Som ein lokal sparebank kan Valle Sparebank bidra til berekraftig lokal vekst og verdiskaping for bankens kundar og vårt lokalsamfunn.
Finansnæringa har eit særleg ansvar for å sikre at verdiskapinga og lønnsemda ikkje går på bekostning av menneska rundt oss, klimaet og miljøet eller i strid med grunnleggande etiske prinsipp.

Berekraft er ein naturleg del av lokalbankens identitet og strategiske fundament. Vi ser at framtida vil krevje meir av oss alle.
Ein viktig del av lokalbankens samfunnsoppdrag er å bidra til vekst og utvikling av lokalsamfunnet. Gjennom vår historie, nærvær og verksemd har Valle Sparebank bygd opp erfaring, innsikt og kompetanse. Vi bidreg til lokalt berekraftig næringsliv med trygge arbeidsplassar, nærleik til kundane, og med støtte til allmennyttige føremål.

Bankens samfunnsansvar er blant anna forankra i bankens slagord; Allstøtt med deg.

Valle Sparebank legg til grunn ei sosial ansvarleg forretningsdrift. Omsynet til samfunnsansvaret er innarbeidd i overordna retningslinjer under konkrete emne som etikk, antikvitvasking, helse, miljø og sikkerheit.

Banken har vedtekne retningslinjer for berekraftig verksemd og samfunnsansvar, retningslinjer for vurdering av berekraft- og klimarisiko i kredittsaker, og har grøne produkt i produktspekteret.

Openheitslova trådde i kraft 1. juli 2022. Lova skal fremme verksemdas respekt for grunnleggande menneskerettigheiter og anstendige arbeidsforhold, og sikre ålmenta tilgang til informasjonen. Banken utarbeida ein openheitsrapport som vart tilgjengeleg på bankens heimeside 30. juni 2023. (https://www.valle-sparebank.no/berekraft)

Som ein del av finansnæringens samfunnsoppdrag jobbar Valle Sparebank for å avdekke og kjempe mot økonomisk kriminalitet. Dette arbeidet gjer banken på bakgrunn av risikovurderingar og oppfølging av antikvitvaskområdet, mistenkelege transaksjonar og moglege svindelsaker. Saker som er mistenkelege blir rapportert til Økokrim.

Valle Sparebank skal vere ein positiv aktør i utviklinga av lokalsamfunnet, styret meiner det er viktig å stø små og store tiltak som kan vere med på utvikle lokalsamfunnet.

Gjennom den årlege gåveutdelinga stør banken friviljug arbeid, lag og organisasjonar. I 2023 vart det delt ut i alt 1.140.000 kr mot 1.362.000 kr året før.

Banken har teikna sponsoravtalar med Valle IL, Setesdal vidaregåande skule avd. Valle, Valle Radio, Brokke AS, Hylestad Snøscooterklubb, Bjørnevatn Løypelag, Bykle IL og Hovden Sportsklubb. I tillegg kjem individuelle sponsoravtalar med lokale utøvarar, alle unge og lovande utøvarar frå distriktet.

Valle Sparebank etablerte i si tid saman med Setesdal Spelemannslag og Valle kommune honorarfond til folkemusikk. Føremålet med honorarfondet var å gjere folkemusikken i Setesdal meir kjent og høyrt, og å stimulere til aktivitet blant folkemusikkutøvarane. Frå og med 2010 vart ordninga utvida til også å gjelde Bykle og Bygland, og frå 2022 er ordninga utvida også å gjelde Åseral og Evje og Hornnes.

Valle Sparebank har sekretariatsfunksjonen i Valle Næringslag. Laget har til føremål å fremje nærings-utvikling i kommunen. Alle private næringsdrivande kan vere medlemer, og oppslutninga om laget har vore god. Likeins er banken medlem i sentrumsforeininga i Valle. Dei siste åra har administrerande banksjef også vore deltakar i arbeidsgruppa Brokke 2025 der utbyggings-aktørar, representantar for hytteeigarar og kommune er med. Føremålet er å styrkje utviklinga i Brokke.

FRAMTIDSUTSIKTER

Auka rentenivå, og eit auka kostnadsnivå vil kunne bli krevjande for enkelte hushaldningar også i 2024. Men i usikre tider er bankens kjennskap til kundane, og ei tettare oppfølging ekstra viktig for å kunne hjelpe kundar i ein tidleg fase.

Valle Sparebank har ein sterk posisjon i Valle kommune og øvre Setesdal, og med satsinga i Kristiansand og Vennesla har banken gode moglegheiter for framleis vekst. Banken ynskjer å vere til stades som ein god samarbeidspartnar for eksisterande og nye kundar. Valle Sparebank skal også ivareta sin strategi om å støtte lokalsamfunnet med gåver og sponsorstøtte til allmennyttige føremål.

I oktober 2023 gjennomførte banken konvertering av bankens IT-system frå danske SDC til Tietoevry sin kjernebankløysing. Dette byttet var ei viktig investering for å sikre at banken får auka utviklingskraft, og betre løysningar for kundar og tilsette. Nytt kjernebanksystem forventast også å redusere bankens IT-kostnader.

Styret har tru på at små, lokale sparebankar har gode føresetnader til å kombinere gode, nye digitale løysingar med personleg service og rådgjeving og framleis vil spele ei viktig rolle i bankmarknaden dei neste åra.

TAKK

Styret takkar alle medarbeidarane i banken for eit særs godt samarbeid og stor arbeidsinnsats i året som har gått. Styret takkar også alle tillitsvalde for godt samarbeid, og rettar takk til banken sine kundar og banksamband for tilliten og oppslutninga banken har hatt i 2023.

Valle 7. mars 2024

Anne Gjerden
Styreleiar

Knut Inge Hovel
Nestleiar

Elisabeth B. Spockeli

Kent M. Lund

Tor Arild Ryssiad

Jostein Rysstad
Adm banksjef

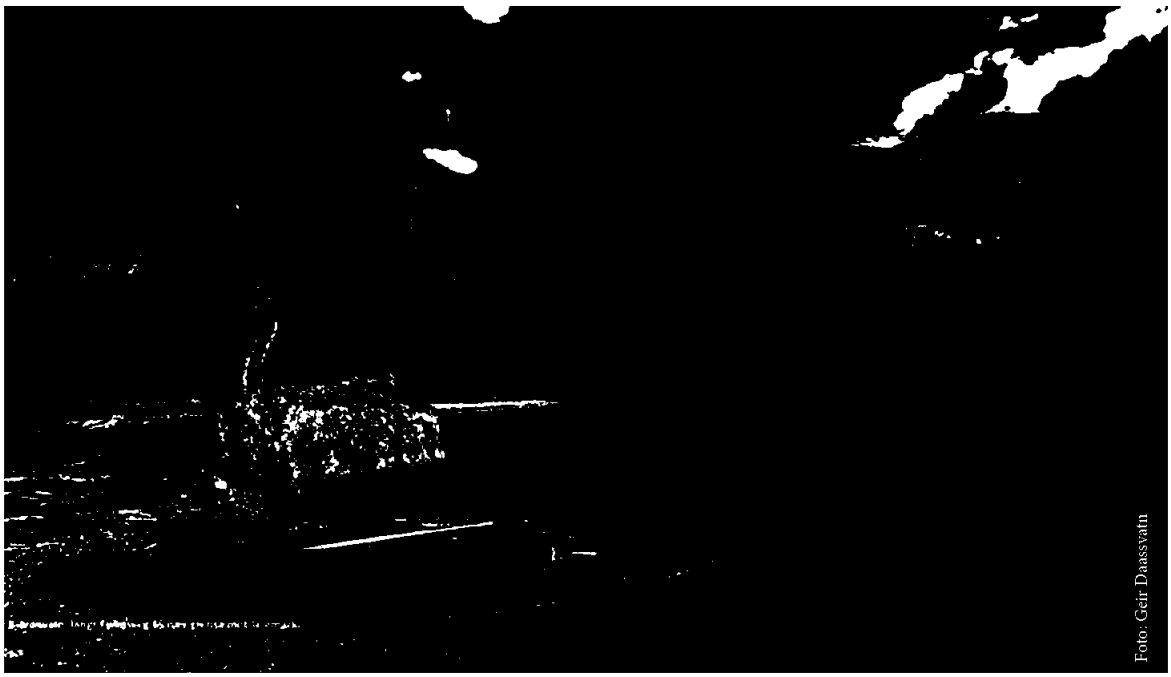
Foto: Geir Daassvatn

Rekneskap 2023

158.forretningsår

Resultatrekneskap

Ordinært resultat - Tal i tusen kroner	Noter	2023	2022
Renteinntekter frå eigedelar vurdert til amortisert kost		93.779	55.072
Renteinntekter frå andre eigedelar		9.478	4.121
Rentekostnadar og liknande kostnader		51.194	21.799
Netto renteinntekter	Note 18	**52.063**	**37.393**
Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester		11.637	11.498
Provisjonskostnadar og kostnadar ved banktenester		1.452	1.650
Utbytte og andre inntekter av eigenkapitalinstrument		2.825	4.220
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrument		1.045	-318
Andre driftsinntekter		169	225
Netto andre driftsinntekter	Note 20	**14.225**	**13.976**
Løn og andre personalkostnadar	Note 21	16.441	13.673
Andre driftskostnadar	Note 22	18.762	18.476
Avskrivningar og nedskrivingar på varige og immaterielle eigedelar	Note 31	566	993
Sum driftskostnadar før tap		**35.769**	**33.142**
Kredittap på utlån, garantiar mv. og renteberande verdipapir	Note 11	19	1.138
Resultat før skatt		**30.500**	**17.089**
Skattekostnad	Note 23	7.046	3.416
Resultat av ordinær drift etter skatt		**23.454**	**13.673**
Andre inntekter og kostnadar - Tal i tusen kroner			
Verdiendring eigenkapitalinstrument til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnadar	Note 25	3.785	12.630
Sum postar som ikkje vil bli klassifisert over resultatet		**3.785**	**12.630**
Sum andre inntekter og kostnadar		**3.785**	**12.630**
Totalresultat		**27.239**	**26.303**

Balanse - Eigedelar

Tal i tusen kroner	Noter	2023	2022
Kontantar og kontantekvivalentar	Note 24-25	23.448	43.988
Utlån og fordringar på kredittinstitusjonar og finansieringsføretak	Note 24-25	88.995	62.034
Utlån til og fordringar på kundar	Note 6-11, 24-25	1.853.150	1.783.336
Renteberande verdipapir	Note 26	197.540	179.156
Aksjar, andelar og andre eigenkapitalinstrument	Note 27-28	128.342	120.385
Varige driftsmidlar	Note 31	13.590	15.438
Andre eigedelar	Note 32	3.679	4.383
Sum eigedelar		**2.308.745**	**2.208.721**

Balanse - Gjeld og eigenkapital

Tal i tusen kroner	Noter	2023	2022
Innlån frå kredittinstitusjonar	Note 33	140.952	106.013
Innskot og andre innlån frå kundar	Note 34	1.797.386	1.756.374
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	Note 35	50.166	50.094
Anna gjeld	Note 36	7.002	10.689
Betalbar skatt	Note 23	6.945	4.711
Andre avsetningar	Note 6, 10-11	1.983	2.660
Sum gjeld		**2.004.434**	**1.930.540**
Fond for urealiserte gevinstar		30.470	26.867
Sparebankens fond		267.966	245.830
Gåvefond		5.874	5.484
Sum opptent eigenkapital		**304.311**	**278.181**
Sum eigenkapital		**304.311**	**278.181**
Sum gjeld og eigenkapital		**2.308.745**	**2.208.721**

Valle 31.12.2023/07.03.2024
I styret for Valle Sparebank

Anne Gjerden
Styreleiar

Knut Inge Håvet
Nestleiar

Elisabeth B. Spockeli

Kent M. Lund

Tor Arild Ryssiad

Jostein Rysstad
Adm banksjef

Endringar i eigenkapitalen

	Opptent eigenkapital							
Tal i tusen kroner	Sparebankens fond	Utjamningsfond	Utbytte	Gåvefond	Fond for urealiserte gevinstar	Fond for urealiserte gevinstar	Anna opptent eigenkapital	Sum eigenkapital
Eigenkapital 31.12.2022	**245.830**	**0**	**0**	**5.484**	**0**	**26.867**	**0**	**278.181**
Resultat av ordinær drift etter skatt	21.954			1.500		0		23.454
Verdiendring eigenkapitalinstrument til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnader	182					3.603		3.785
Totalresultat 31.12.2023	**22.136**	**0**	**0**	**1.500**	**0**	**3.603**	**0**	**27.239**
Utbetalt frå gåvefond				-1.109				-1.109
Andre eigenkapitaltransaksjonar								0
Eigenkapital 31.12.2023	**267.966**	**0**	**0**	**5.875**	**0**	**30.470**	**0**	**304.311**
Eigenkapital 31.12.2021	**233.651**			**5.346**		**14.243**		**253.240**
Resultat av ordinær drift etter skatt	12.179			1.500				13.679
Verdiendring eigenkapitalinstrument til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnader						12.624		12.624
Totalresultat 31.12.2022	**12.179**	**0**	**0**	**1.500**	**0**	**12.624**	**0**	**26.303**
Utbetalt frå gåvefond				-1.362				-1.362
Andre eigenkapitaltransaksjonar								0
Eigenkapital 31.12.2022	**245.830**	**0**	**0**	**5.484**	**0**	**26.867**	**0**	**278.181**

KONTANTSTRAUMOPPSTILLING - DIREKTE METODE

Tal i tusen kroner	Noter	2023	2022
Kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar			
Netto utbetaling av lån til kundar		-69.554	-104.118
Renteinnbetalingar på utlån til kundar		90.821	53.922
Netto inn-/utbetaling av innskot frå kundar		41.012	76.766
Renteutbetalingar på innskot frå kundar		-41.469	-16.061
Renteutbetalingar på gjeld til kredittinstitusjonar/renteinnbetalingar på innskot kredittinstitusjonar		2.158	1.000
Kjøp og sal av sertifikat og obligasjonar		-18.384	22.754
Renteinnbetalingar på sertifikat og obligasjonar		8.944	4.121
Netto provisjonsinnbetalingar		10.186	9.848
Utbetalingar til drift		-39.925	-30.742
Betalt skatt		-4.641	-3.744
Utbetalte gåver		-1.109	-1.362
A Netto kontantstraum frå operasjonelle aktivitetar		**-21.960**	**12.384**
Kontantstraum frå investeringsaktivitetar			
Utbetaling ved investering i varige driftsmidlar		-621	0
Innbetaling frå sal av varige driftsmidlar		1.903	0
Utbetaling ved kjøp av langsiktig investering i verdipapir		-3.431	-10.803
Innbetaling frå sal av langsiktige investeringar i verdipapir		720	492
Utbytte frå langsiktige investeringar i aksjar		2.825	4.220
B Netto kontantstraum frå investeringsaktivitet		**1.396**	**-6.091**
Kontantstraum frå finansieringsaktivitetar			
Renteutbetalingar på gjeld stifta ved utferding av verdipapir		-2.577	-1.351
Innbetaling ved lån frå kredittinstitusjonar		35.000	
Renter på gjeld til kredittinstitusjonar		-5.438	-2.779
C Netto kontantstraum frå finansieringsaktivitet		**26.986**	**-4.130**
A + B + C Netto endring likvidar i perioden		**6.421**	**2.163**
Likviditetsbeholdning 1.1		106.022	103.859
Likviditetsbeholdning 31.12		**112.444**	**106.022**
Likvidetsbeholdning spesifisert:			
Kontantar og kontantekvilvalentar		23.448	43.988
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar og fordringar på sentralbankar		88.995	62.034
Likviditetsbeholdning		**112.443**	**106.022**

NØKKELTALL

Nøkkeltall er annualisert der ikkje anna er spesifisert	2023	2022
Resultat		
Kostnadar i % av totale inntekter	54,83 %	64,52 %
Kostnadar i % av totale inntekter (ekskl. VP)	57,31 %	69,82 %
Andre inntekter i % av totale inntekter (ekskl. VP)	16,59 %	21,22 %
Innskotsmargin hittil i år	1,26 %	1,12 %
Utlånsmargin hittil i år	0,89 %	1,02 %
Netto rentemargin hittil i år	2,33 %	1,74 %
Eigenkapitalavkastning*	9,35 %	9,90 %
** Basert på totalresultat, eigenkapitalen er justert for hybridkapital*		
Balanse		
Andel av utlån til BM av totale utlån på balansen	8,15 %	8,29 %
Andel lån overført til EBK - kun PM	31,56 %	32,30 %
Innskotsdekning	96,70 %	98,17 %
Innskotsvekst (12mnd)	2,34 %	4,57 %
Utlånsvekst (12 mnd)	3,91 %	6,20 %
Utlånsvekst inkl. EBK (12 mnd)	2,78 %	7,15 %
Gjennomsnittleg forvaltningskapital (GFK)	2.230.463	2.143.616
Gjennomsnittleg forvaltningskapital (GFK) inkl. EBK	3.012.545	2.891.479
Nedskrivingar på utlån og mislighold		
Resultatførte tap i % av gjennomsnittleg brutto utlån	0,001 %	0,07 %
Tapsavsetningar i % av brutto utlån	0,29 %	0,32 %
Soliditet[1]		
Rein kjernekapitaldekning	21,86 %	20,68 %
Kjernekapitaldekning	22,24 %	21,14 %
Kapitaldekning	22,77 %	21,68 %
Uvekta kjernekapitalandel	9,09 %	8,58 %
[1] *Inklusiv konsolidering av samarbeidsgrupper*		
Likviditet		
LCR	283	184
NSFR	143	141

DESSE STYRER BANKEN

Kundevalde medlemmer i generalforsamlinga
Monique V. Jore, Egil Åmlid, Tarald Helle, Torhill Bjørgum Åkre, Ånund Viki, Hilde Marie Straume, Bjarte Løyland, Tor Espen Helle.

Kommunevalde medlemmer til generalforsamlinga
Knut Hagen, Kristin Nomeland, Hildeborg Homme, Frøydis Henriksen Junge, Lill-Grethe Tveiten Homme, Gunvor Edel Åkre, Georg Sørmo, Steinar Nomeland.

Valde av dei tilsette
Tor Arild Rysstad, Erling Sagneskar.

Styret
Anne Gjerden- styreleiar
Knut Inge Hovet- nestleiar
Kent M.Lund, Elisabeth B. Spockeli, Tor Arild Rysstad

Revisjon
RSM v/Stian Skedsmo

Personalet
Anette U. Viki - løn
Anne-Gunn Homme - økonomileiar, risiko/compliance
Bjørg Åkre – depotansvarleg / GDPR
Erling Sagneskar - sal og rådgjeving, Valle
Frode J. Buen - bedriftsrådgjevar, Valle. Kredittansvarleg
Gro Haatveit - sal og rådgjeving, Kristiansand
Ingunn Åkre Uppstad – daglegbank / kundesenter
Jostein Rysstad - administrerande banksjef
Karen Marie Rike Lund – daglegbank / kundesenter
Kari Brottveit Rysstad - sal og rådgjeving, Valle
Kåre Rike - it- og driftsansvarleg
Liv Gunn Viki – reinhald
Margit Homme – daglegbank / kundesenter
Monica Mjåland Thortveit - sal og rådgiving Kristiansand
Renate Aarli Alanen- teamleiar daglegbank
Tor Arild Rysstad - sal og rådgjeving, Kristiansand
Torleiv Hovet - avd. banksjef, Kristiansand

VALLE SPAREBANK I TIDA 1970-2023

(Mill.kr)	1970	1980	1990	2000	2010	2019	2020	2021	2022	2023
Innskot	25	77	249	371	918	1313	1470	1679	1756	1797
Utlån	13	45	196	416	999	1420	1562	1683	1789	1853
Eigne fond	0,9	7	35	87	152	219	240	253	278	304
Forvaltning	26	85	285	471	1222	1727	1942	2103	2208	2308

15

NOTER

Note 1 - Rekneskapsprinsipp

GENERELL INFORMASJON
Valle Sparebank er ein sjølvstendig sparebank i Valle kommune i Agder. Hovudkontoret ligg i Valle og banken har salskontor i Kristiansand og Vennesla.
Valle Sparebank tilbyr banktenester og forsikringsprodukt for person- og bedriftsmarknaden i Noreg.
Styret i banken vedtok årsrekneskapen for 2023 den 7. mars 2024.

GRUNNLAG FOR UTARBEIDING AV REKNESKAPEN
Årsrekneskapen er utarbeidd i samsvar med Forskrift om årsrekneskap for bankar, kredittføretak og finansieringsføretak. Banken har vald å utarbeide rekneskapen etter årsrekneskapsforskriften § 1-4, 2. ledd b) som inneber at rekneskapen utarbeidast i samsvar med IFRS med mindre anna fylgjer av forskrifta.

STANDARDER, ENDRINGAR OG FORTOLKINGAR TIL EKSISTERANDE STANDARDAR SOM IKKJE ER TRÅDT I KRAFT OG DER FØRETAKET IKKJE HAR VALGT TIDLEG ANVENDELSE
Det er ingen nye IFRS-standardar eller IFRIC-fortolkingar som ikkje er trådt i kraft som vert forventa å ha ein vesentleg påverknad på bankens rekneskap.

SAMANDRAG AV VESENTLEGE REKNESKAPSPRINSIPP
Rekneskapen er presentert i norske kroner, og alle tal er vist i heile tusen, med mindre anna er spesifikt angitt.

SEGMENTINFORMASJON
Driftssegment rapporterast slik at dei er i samsvar med rapporterbare segment i samsvar med den interne rapporteringa i Valle Sparebank.

INNTEKTSFØRING
Inntektsføring av renter etter effektiv rentemetode vert nytta for balansepostar som vert vurdert til amortisert kost og for fordringar som vert vurdert til verkeleg verdi i balansen og amortisert kost i resultatet med forskjellen i endring i verkeleg verdi og resultatføring etter amortisert kost presentert i utvida resultat. For renteberande balansepostar som vurderast til verkeleg verdi over resultatet inntektsførast den nominelle renta løpande, medan verdiendringar vert rekneskapsført ved periodeslutt. Renteinntekter på engasjement som er kredittforringa vert utrekna ved bruk av effektiv rente på nedskriven verdi. Renteinntekter på engasjement som ikkje er kredittforringa vert utrekna ved bruk av effektiv rente på brutto amortisert kost (amortisert kost før avsetning for forventa tap).
Den effektive renta er den renta som får noverdien av framtidige kontantstraumar innanfor lånets forventa løpetid til å bli lik bokført verdi av lånet ved første gangs balanseføring. Kontantstraumane inkluderer etableringsgebyr, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventa løpetid.
Renteinntekter på finansielle instrument klassifisert som utlån vert inkludert på linja for netto renteinntekter.
Gebyr og provisjonar vert resultatført etter kvart som tenesta vert ytt. Gebyr for etablering av låneavtalar inngår i kontantstraumane ved utrekning av amortisert kost og vert inntektsført under netto rente inntekter etter effektiv rentemetode. I andre driftsinntekter inngår blant anna gebyr og provisjonar knytt til betalingsformidling, kreditt-formidling, forsikringsformidling og verdipapirtenester.
Resultatføring skjer når tenestene er levert.
Utbytte frå investeringar vert resultatført på tidspunkt utbyttet er vedtatt av generalforsamlinga.
Leigeinntekter frå operasjonelle leigeavtalar vert inntektsført med like beløp løpande, etter kvart som dei vert opptent.

FINANSIELLE INSTRUMENT – INNREKNING OG FRÅREKNING
Finansielle eigedelar og skyldnadar vert innrekna når banken blir part i instrumentets kontraktsmessige vilkår. Finansielle eigedelar vert frårekna når dei kontraktsmessige rettane til kontantstraumar frå dei finansielle eigedelane utløper, eller når føretaket overfører den finansielle eigedelen i ein transaksjon der all eller tilnærma all risiko og fortenestemoglegheiter knytt til eigarskap av eigedelen vert overført. Finansielle skyldnadar vert frårekna på det tidspunkt rettane til dei kontraktsmessige vilkåra er innfridd, kansellert eller utløpt.

FINANSIELLE INSTRUMENT -KLASSIFISERING

Ved første gongs rekneskapsføring blir finansielle instrument klassifisert i ein av dei fylgjande kategoriar, avhengig av type instrument og formålet med investeringa:
Finansielle eigedelar vert klassifisert i gruppene:
- Amortisert kost
- Verkeleg verdi med verdiendring over utvida resultat
- Verkeleg verdi med verdiendring over resultat

Finansielle skyldnader vert klassifisert som:
- Finansielle skyldnader til verkeleg verdi med verdiendringar over resultat
- Andre finansielle skyldnader målt til amortisert kost.

Med tanke på klassifisering og måling krev IFRS 9 at alle finansielle eigedelar vert klassifisert basert på ei vurdering av bankens forretningsmodell og kontantstraumane knytt til dei ulike instrument.
Utlån med flytande rente er klassifisert til amortisert kost. Utlån med fast rente vert tilbode gjennom Eika Boligkreditt.
Banken har anledning til å overføre utlån med pant i bustadeigedom til Eika Boligkreditt som har belåningsgrad inntil 75 %. Banken overfører utlån frå eigen balanse bare unntaksvis og bare med uvesentleg volum. Banken har difor klassifisert utlån som kan vert overført til Eika Boligkreditt til amortisert kost.
Bankens likviditetsportefølje er klassifisert til verkeleg verdi over resultatet i samsvar med den forretningsmodellen som styrer forvaltninga av likviditetsporteføljen.
Eigenkapitalinstrument som er strategiske investeringar, er klassifisert til verkeleg verdi over utvida resultat utan resirkulering. Desse eigenkapitalinstrument er ikkje derivat eller halde for handelsformål.
Finansielle skyldnader vert målt til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode. I kategorien finansielle skyldnader til amortisert kost inngår klassane innskot frå og skyldnader overfor kundar og rente-berande skyldnader som sertifikat- og obligasjonsgjeld.

MÅLING

MÅLING TIL VERKELEG VERDI
Verkeleg verdi av finansielle instrument som vert omsett i aktive marknadar vert fastsett med å vise til noterte marknadsprisar eller kursar frå forhandlarar av finansielle instrument. Marknaden er aktiv dersom det er mogleg å skaffe eksterne observerbare prisar, kursar eller renter og desse prisane representerer faktiske og hyppige marknadstransaksjonar.
For finansielle instrument som ikkje vert omsett i ein aktiv marknad, vert den verkelege verdien fastsett ved hjelp av ein eigna verdsettingsmetode. Slike verdsettingsmetoder omfattar bruk av nyleg føretekne marknadstransaksjonar på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige partar, dersom slike er tilgjengelege, vise til verkeleg verdi av eit anna instrument som praktisk talt er det same, diskontert kontantstraumsberekning eller andre verdsettingsmodellar. I den grad observerbare marknadsprisar er tilgjengeleg for variablar som inngår i vertsettingsmodellar, så vert desse nytta.
Det vert ikkje gjort frådrag for transaksjonskostnader ved fastsettinga av verkeleg verdi.

MÅLING TIL AMORTISERT KOST
Finansielle instrument som ikkje vert målt til verkeleg verdi, vert målt til amortisert kost, og inntektene/ kostnadene vert rekna med bruk av instrumentets effektive rente. Amortisert kost vert fastsett med diskontering av kontraktsfesta kontantstraumar innanfor forventa løpetid. Kontantstraumane inkluderer etableringsgebyr og direkte, marginale transaksjonskostnader som ikkje direkte vert betalt av kunden, samt eventuell restverdi ved utløpet av forventa løpetid. Dersom forventa tap er inkludert ved utrekninga av effektiv rente så vert forventa tap inkludert i kontantstraumane ved utrekning av amortisert kost. Amortisert kost er noverdien av slike kontantstraumar neddiskontert med den effektive rente med frådrag for avsetning for

forventa tap.

MÅLING AV FINANSIELLE GARANTIAR
Utferda finansielle garantiar vert vurdert til verkeleg verdi, som ved første gongs rekneskapsføring vert sett å vere mottatt vederlag for garantien. Ved etterfølgande måling vert utferda finansielle garantiar vurdert til det høgaste beløp av mottatt vederlag for garantien med frådrag for eventuelle resultatførte amortiseringar og forventa tap rekna etter reglane for nedskriving av finansielle eigedelar.

NEDSKRIVING AV FINANSIELLE EIGEDELAR
Under IFRS 9 skal tapsavsetningane innreknast basert på forventa kredittap. Den generelle modellen for nedskrivingar av finansielle eigedelar omfattar finansielle eigedelar som vert målt til amortisert kost eller til verkeleg verdi med verdiendringar over utvida resultat.
I tillegg er også lånetilsagn som ikkje vert målt til verkeleg verdi over resultatet, finansielle garantikontraktar, kontraktseigedelar og fordringar på leigeavtalar omfatta.
Eit finansielt instrument som ikkje er kredittforringa vil ved førstegongs balanseføring få ei avsetning for tap tilsvarande 12-månadars forventa tap, og vert klassifisert i steg 1.
12-månadars forventa tap er noverdien, bestemt ved bruk av den effektive renta, av det tapet som er forventa å inntreffe over levetida til instrumentet, men som kan knytast til misleghald som inntreffer dei første 12 månadane.
Dersom kredittrisikoen, vurdert som sannsynet for misleghald over attverande levetid for ein eigedel eller gruppe av eigedelar, er vurdert å ha auka vesentleg sidan første gongs innrekning, skal det gjerast ei tapsavsetning tilsvarande noverdien, bestemt ved bruk av den effektive renta, av det tapet som er forventa å inntreffe over heile den forventa levetida til instrumentet og heile den forventa levetida til eigedelen, og eigedelen skal reklassifisert til steg 2.
For utlån klassifisert i henholdsvis steg 1 og 2 reknast renta basert på brutto balanseført verdi og avsetninga for tap er normalt modellbasert. Dersom det oppstår ein kredittforringelse skal instrumentet flyttast til steg 3. Renteinntekter innreknast då basert på netto balanseført verdi og tapsavsetninga vert normalt sett på individuell basis.
For ytterlegare detaljer visast til IFRS 9 og note 3.

NEDSKRIVINGSMODELL I BANKEN
Forventa kredittap (ECL) i steg 1 og 2 vert berekna som EAD x PD x LGD, neddiskontert med effektiv rente. Eika har utvikla eigne modellar for utrekning av sannsyn for misleghald (PD) og tap gitt misleghald (LGD). Banken nyttar seg av Eika si løysing for å berekne eksponering ved misleghald (EAD), vurdering om eit engasjement har hatt vesentleg auke i kredittrisiko siden første gongs innrekning og sjølve utrekninga av forventa kredittap (ECL). Nedskrivningsmodellen er meir omtala i note 2

OVERTAKING AV EIGEDELAR
Eigedelar som vert overtekne i forbindelse med oppfølging av misleghaldne og nedskrivne engasjement, vert verdsett ved overtaking til verkeleg verdi. Slike eigedelar vert klassifisert i balansen etter sin art. Etterfølgande verdivurdering og klassifisering av resultateffektar følger prinsippa for den aktuelle eigedelen.

PRESENTASJON AV RESULTATPOSTAR KNYTT TIL FINANSIELLE EIGEDELAR OG SKYLDNADER TIL VERKELEG VERDI
Realiserte gevinstar/(tap) samt endringar i estimerte verdiar på finansielle instrument til verkeleg verdi over resultatet, inkludert utbytte, vert teke med i rekneskapen under "Netto gevinst/(tap) på finansielle instrument" i den perioden dei oppstår.

SIKRINGSBOKFØRING
Valle Sparebank nyttar ikkje sikringsbokføring.

MOTREKNING
Finansielle eigedelar og finansielle skyldnader motreknast og presenterast bare når banken har ein juridisk handhevbar rett til å motrekne og når banken har til hensikt å gjere opp på nettogrunnlag. Inntekter og kostnader vert ikkje motrekna med mindre det vert kravd eller tillatt i samsvar med IFRS.

VALUTA
Transaksjonar i utanlandsk valuta vert omrekna til kursen på transaksjonstidspunktet. Pengepostar i utanlandsk valuta vert omrekna til norske kroner ved å nytte balansedagens kurs. Ikkje-pengepostar som vert målt til historisk kurs uttrykt i utanlandsk valuta, vert omrekna til norske kroner med å nytte valutakursen på transaksjonstidspunktet. Ikkje-pengepostar som vert målt til verkeleg verdi uttrykt i utanlandsk valuta, vert rekna om til valutakursen fastsett på balansetidspunktet. Valutakursendringar vert løpande resultatført i rekneskapsperioden.
Rekneskapen vert presentert i norske kroner, som er bankens funksjonelle valuta.

VARIGE DRIFTSMIDLAR
Varige driftsmidlar omfattar bygningar, tomter og driftslausøyre, og er vurdert til anskaffingskost fråtrekt akkumulerte avskrivingar og nedskrivingar. Anskaffingskost for varige driftsmidlar er kjøpspris, inkludert avgifter /skattar og kostnader direkte knytt til å sette anleggsmiddelet i stand for bruk. Utgifter påkomne etter at driftsmiddelet er tatt i bruk, slik som løpande vedlikehald, vert resultatført, medan andre utgifter som vert forventa å gi framtidige økonomiske fordelar, blir balanseført. Det er nytta lineære avskrivingar for å allokere kostpris over driftsmidlas brukstid.

INVESTERINGSEIGEDOM
Investeringseigedomar er eigedomar i bankens eige som ikkje er skaffa for eige bruk, men for å oppnå avkastning gjennom leigeinntekter og å oppnå verdistigning. Banken investerer ikkje i slike eigedomar.

LEIGEAVTALAR
Innføring av ny IFRS 16 standard medfører at det ikkje lenger skal skiljast mellom operasjonell og finansiell leasing der inngåtte avtalar overfører bruksretten til ein spesifikk eigedel frå utleigar til leigetakar for ein spesifikk periode. For utleigar vidareførast i all hovudsak regelverket frå IAS 17.

For å fastsette om ein kontrakt inneheld ein leigeavtale er det vurdert om kontrakten overfører retten til å kontrollere bruken av ein identifisert eigedel. Standarden har hovudsakeleg fått betydning for leigeavtalar knytt til kontorlokale, som medfører at husleigekostnader ikkje lenger rekneskapsførast som driftskostnad, men som avskriving av bruksrett eigedel og rentekostnad på tilhøyrande leigeskyldnad i resultatrekneskapen. Leigeavtala med låg verdi (mindre enn 5 000 USD) og leigeavtalar med ein leigeperiode på 12 månadar eller mindre vil ikkje bli balanseført. Leigeavtalane som fell inn under desse unntaka innreknast løpande som andre driftskostnader.

Banken har innrekna leigeskyldnadene sine til noverdien av dei attverande leigebetalingane diskontert med marginal lånerente på tidspunktet for førstegongs bruk. Leigeperioden er utrekna basert på avtalens varigheit tillagt eventuelle opsjonsperiodar dersom desse med rimeleg sikkerheit vil bli utøvd. Eventuelle opsjonar i leigeavtalen og/eller utgifter forbunde med utkjøpsklausular før endeleg kontraktsutløp er medrekna i leigeskyldnaden dersom det er sannsynleg at opsjon eller klausul vil bli nytta. Felleskostnader og andre variable leigebetalingar etc. vil ikkje bli innrekna i leigeskyldnaden for husleigekontraktane og førast som driftskostnad. Diskonteringsrente for leigeavtaler er fastsett ved å bruke leigetakars marginale lånerente, det vil seie den rentesats ein leigetakar i eit liknande økonomisk miljø måtte betale for å lånefinansiere, i ein tilsvarande periode og med tilsvarande sikkerheit, dei midlar som er nødvendige for ein eigedel av liknande verdi som bruksrettseigedelen. Renta tek omsyn til både risikofri rente, kredittrisiko og leigespesifikt påslag, under dette sikkerheit/pant i leigeavtalen. Renta vil tilpassast den faktiske leigekontraktens varigheit, type eigedel, etc.

Ved etterfølgande målingar målast leigeskyldnaden til amortisert kost

ved bruk av effektiv rentemetoden. Leigeskyldnaden målast på nytt når det skjer ei endring i framtidige leigebetalingar som oppstår som følge av endring i ein indeks eller viss banken endrar vurdering om den vil utøve forlengings- eller termineringsopsjonar. Når leigeskyldnaden målast på nytt på denne måten, vert ein tilsvarande justering av balanseført verdi av bruksretten føreteke, eller blir ført i resultatet dersom den balanseførte verdien av bruksretten er redusert til null.

Ved første gongs innrekning i balansen målast bruksretten til anskaffingskost dvs. leigeskyldnaden (noverdi av leigebetalingane) pluss forskotsleige og eventuelle direkte anskaffingskostnader.
I etterfølgande periodar målast bruksretten ved bruk av en anskaffingsmodell.
Bruksrettane er i balansen presentert som ein del av «Varige driftsmidlar», medan leigeskyldnadene presenterast som «Andre avsetningar» i balansen. Bruksrettar som vert avskrive, er gjenstand for ein nedskrivingstest i samsvar med IAS 36 når tilhøva indikerer det.

INVESTERINGAR I TILKNYTT SELSKAP
Tilknytt selskap er einingar der banken har betydeleg innflytelse, men ikkje kontroll, over den finansielle og operasjonelle styringa (normalt ved eigardel på mellom 20 % og 50 %). Rekneskapen inkluderer bankens del av resultat frå tilknytt selskap rekneskapsført etter eigenkapitalmetoden frå det tidspunktet betydeleg innflytelse vert oppnådd og inntil slik innflytelse opphøyrer. Banken har per 31.12.2023 ikkje slike investeringar.

SKATT
Skattekostnad består av betalbar skatt og endring i utsett skatt. Utsett skatt/skattefordel er rekna på alle skilnadar mellom rekneskapsmessig og skattemessig verdi på eigedelar og gjeld, samt underskot til framføring. Utsett skattefordel er rekneskapsført når det er sannsynleg at banken vil ha tilstrekkelege skattemessige overskot i seinare periodar til å nyttiggjere skattefordelen. Banken rekneskapsfører tidlegare ikkje rekneskapsført utsett skattefordel i den grad det har blitt sannsynleg at banken kan nytte seg av den utsette skattefordelen. Likeins vil selskapet redusere utsett skattefordel i den grad banken ikkje lenger ser det som sannsynleg at det kan nyttiggjere seg av den utsette skattefordelen. Utsett skatt og utsett skattefordel er målt basert på forventa framtidige skattesatsar og skattereglar som gjeld på balansedagen, eller som med mest mogleg sannsyn forventast å bli vedtatt, og som vert tenkt å skulle nyttast når den utsette skattefordelen realiserast eller når den utsette skatten skal gjerast opp.

Betalbar skatt og utsett skatt er rekneskapsført direkte mot eigenkapitalen i den grad skattepostane relaterer seg til eigenkapitaltransaksjonar, med unntak av fondsobligasjonar der skatteeffekten av rentekostnaden førast i ordinært resultat og konsernbidrag frå mor- eller søsterselskap som blir resultatført.

PENSJONSSKYLDNADER
Pensjonskostnader og – skyldnader følger IAS 19. Frå 2019 gjekk alle tilsette over til innskotsbasert pensjonsordning. I tillegg har banken AFP ordning. For innskotsordninga betaler banken innskot til privat administrerte livs- og pensjonsforsikringsselskap. Banken har ingen ytterlegare betalingsskyldnader etter at innskota er betalt. Innskota kostnadsførast fortløpande og rekneskapsførast som lønskostnad. AFP ordninga vert behandla rekneskapsmessig som innskotsordninga.

FONDSOBLIGASJONSLÅN
Banken har ikkje utferda fondsobligasjonslån.

HENDINGAR ETTER BALANSEDAGEN
Ny informasjon etter balansedagen om selskapets finansielle stilling på balansedagen er tatt omsyn til i årsrekneskapen. Hendingar etter balansedagen som ikkje påverkar selskapets finansielle stilling på balansedagen, men som vil påverke selskapets finansielle stilling i framtida er opplyst om dersom dette er vesentleg.

KONTANTSTRAUMOPPSTILLING
Kontantstraumoppstillinga er utarbeidd med utgangspunkt i kontantstraumar frå operasjonelle -, investerings-, og finansieringsaktivitetar etter direkte metode. Kontantstraumar frå operasjonelle aktivitetar er definert som alle inn- og utbetalingar knytt til utlåns- og innskotsverksemda mot kundar og kredittinstitusjonar, inn- og utbetalingar frå kortsiktige verdipapir, samt utbetalingar generert frå omkostningar knytt til den ordinære operasjonelle verksemda. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstraumar frå langsiktige verdipapirtransaksjonar, samt investeringar i driftsmidlar og eigedomar. Kontantstraumar frå opptak og nedbetaling av ansvarlege lån og obligasjonsgjeld og eigenkapital er definert som finansieringsaktivitetar. Likvidar omfattar kontantar og fordringar på Noregs Bank.

Note 2 – Kredittrisiko

DEFINISJON AV MISLEGHALD
Banken har frå og med 1.1.2021 implementert ny definisjon av misleghald. Denne er utforma i samsvar med European Banking Authority sine retningslinjer for korleis bankar skal bruke misleghaldsdefinisjonen i kapitalkravsforordninga (CRR), samt presiseringar i CRR/CRD IV forskrifta. Det følger av desse reglane at ein kunde vil bli klassifisert som misleghalde dersom minst eitt av følgande kriterium er oppfylt:

- Kunden har eit overtrekk som både overstig ein relativ- og absolutt grense i meir enn 90 samanhangande dagar. For både PM- og BM-kundar er den relative grensa lik 1% av kundens samla eksponeringar.
  - For PM-kundar er den absolutte grensa lik 1.000 kroner
  - For BM-kundar er den absolutte grensa lik 2.000 kroner

- Det er vurdert som sannsynleg at kunden ikkje vil kunne innfri sine kredittskyldnader overfor banken (unlikely to pay – UTP).

- Kunden er smitta av ein annan kunde som er i misleghald etter dei to første kriteria nemnt ovanfor.

Ny definisjon av misleghald inneber innføring av karensperiode som tilseier at kundane blir kategorisert som misleghaldt en periode etter at misleghaldet er bringa i orden. Karensperioden er tre månadar etter friskmelding med unntak av engasjement med forbearance-markering der tilhøyrande karensperioden er tolv månadar.

EKSPONERING VED MISLEGHALD (EAD)
EAD for avtalar i steg 1 består av utestående fordring eller skyldnad justert for kontantstraumar dei neste 12 månadane og for avtalar i steg 2 dei neddiskonterte kontantstraumane for den forventa levetida til avtalen. For garantiar er EAD lik den utestående skyldnaden på rapporteringsdatoen multiplisert med ein konverteringsfaktor på 1 eller 0,5 avhengig av type garanti. Unytta kredittar har EAD lik utestående unytta kreditt på rapporteringstidspunktet.
Forventa levetid på ein avtale vert rekna ut frå liknande avtalars historiske gjennomsnittlege levetid.
Avtalar som modifiserast målast frå opprinneleg innvilgelsestidspunkt sjølv om avtalen får nye vilkår.

TAP VED MISLEGHALD (LGD)
Estimat for LGD er basert på historiske tap i alle Eika-bankar basert på ulike intervall av sikkerheitsdekning. Datagrunnlaget oppdaterast med tapshistorikk for nye periodar. Modellane skil mellom person- og bedriftskundar.

Personkundar
- Kundar med sikkerheit i fast eigedom
- Kundar med annan sikkerheit enn fast eigedom
- Kundar utan registrert sikkerheit

Bedriftskundar
- Kundar med sikkerheit
- Kundar utan sikkerheit

Verdien av sikkerheiter er tatt omsyn til og baserer seg på estimerte realisasjonsverdiar.

SANNSYN FOR MISLEGHALD (PD)
Bankens PD-modell er utvikla av Eika Gruppen. PD-modellen estimerer sannsyn for misleghald ved å estimere statistiske samanhengar mellom misleghald og kundens finansielle stilling, demografiske data og betalingsåtferd. For delar av porteføljen nyttast policykoder når kundens risiko ikkje kan reknast ut på ordinær måte, dette kan skuldast kundetype eller hending. Kundar med policykode overstyrast til ein risikoklasse med tilhøyrande førehandsdefinert PD.

Modellen skil mellom personkundar og bedriftskundar, og måler sannsyn for misleghald dei neste 12 månadar (PD 12 mnd.). Totalmodellen består vidare av to undermodellar, herunder ein åtferdsmodell og ein generisk modell, som vert vekta ulikt basert på tid som kunde og tid sidan siste kredittsøk. Totalmodellen består utelukkande av den generiske modellen i dei tilfelle der kundeforholdet og tid sidan siste kredittsøk har vore kortare enn 6 månadar. Bare åtferdsmodell nyttast dersom kundeforholdet og tid sidan siste kredittsøk har vore lenger enn ein gitt tidshorisont. I alle andre tidshorisontar vil ein kombinasjon av modellane nyttast. Dette gjeld også for BM-kundar som ikkje er gjenpartspliktige.

Åtferdsmodellen angir PD 12 mnd. basert på observert åtferd frå kundanes konto, transaksjonar og produktfordeling. Generisk modell angir PD 12 mnd. basert på offentleg informasjon. Generisk modell er utvikla av Bisnode på alle norske føretak/hushald med konkurs/alvorleg betalingsmerknad som utfallsvariabel.

For bedriftskundar består den generiske modellen av fire undermodellar, herunder enkeltmannsføretak (ENK), føretak der eigar direkte hefter for gjeld (ANS/DA), andre føretak med innlevert rekneskap og andre føretak utan rekneskap.

For personkundar består den generiske modellen av fem undermodellar, der fire er delt opp etter kundens alder (18-26 år, 27-42 år, 43-65 år og 66+ år) og den siste består av personar, uansett alder, med minst ein aktiv betalingsmerknad.

Med utgangspunkt i PD 12 mnd, vert sannsynet for misleghald rekna over engasjementets forventa levetid (PD liv) med ei migrasjonsbasert framskriving, samt justeringar for forventningar til framtida (omtalt nedanfor). Modellane blir årleg validert og rekalibrerast ved behov. Ved svekking av modellane sin kvalitet blir det utvikla nye modellar.

VESENTLEG AUKE I KREDITTRISIKO (MIGRERING)
Vesentleg auke i kredittrisiko målast basert på utvikling i PD. PD slik den vart estimert å vere på rapporteringstidspunktet den gongen eigedelen for første gong vart innrekna (PD ini), samanliknast med det PD faktisk er på rapporteringstidspunktet. Dersom PD er høgare enn forventa på rapporteringstidspunktet må det vurderast om det har førekome ein vesentleg auke i kredittrisiko.

For å fange opp den ulike sensitiviteten for kredittrisiko i dei ulike endane av risikoskalaen er det sett minimumsgrenser som må overskridast for at auken skal vere definert som vesentleg. Dersom eigedelen hadde ein opprinneleg PD på mindre enn 1 % er ein vesentleg auke definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 0,5 % kombinert med ei endring i PD liv med ein faktor på 2 eller høgare. For engasjement med opprinneleg PD over 1% er ein vesentleg auke definert som PD 12 mnd. > PD 12 mnd. ini + 2 % eller dersom endring i PD liv har overskride ein faktor på 2.

Av migreringsreglane følger det at banken nyttar eit lågrisikounntak på 0,5 %.

Det gjeld ingen spesifikke karenskriterier med tanke på migrering, følgeleg vil engasjementet bli tilbakeført til steg 1 dersom tilhøyrande PD endringar ikkje lenger oppfyller krava til vesentleg auke i kredittrisiko.

Det er i tillegg to absolutte kriterium som alltid definerer ein vesentleg auke i kredittrisiko:

- Eigedelen er ikkje kredittforringa, men det er gitt betalingslette i forbindelse med at kunden er i finansielle vanskar
- Eigedelen har eit overtrekk på minimum 1.000 kroner i meir enn 30 samanhengande dagar.

Foto: Brokke.com

FORVENTA KREDITTAP BASERT PÅ FORVENTNINGAR TIL FRAMTIDA

IFRS 9 krev at framtidig informasjon inkluderast i vurdering av forventa kredittap. Forventningar til framtida er teke omsyn til gjennom ein makroøkonomisk regresjonsmodell for hhv, PM og BM som vurderer endring i sannsyn for misleghald (PD) i tre scenario – basis (normal makroøkonomisk situasjon), nedside (vesentleg økonomisk nedgangskonjunktur) og oppside (eit scenario i høgkonjunktur). I basis-scenariet er det nytta makroprognosar frå SSBs rapport «Konjunkturtendensene», og meir langsiktige prognoser frå IMF for å få ein lengre prognoseperiode enn det som går fram av SSB-rapporten.

Tabellen viser makromodellens forventa misleghaldsnivå samanlikna med dagens misleghaldsnivå på BM.

Makroprognoser	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029-
BNP Fastlands-Norge	0,7	0,9	1,7	2,4	2,2	2,0	1,8
Pengemarkeds-rente (nivå)	4,2	4,7	3,9	3,3	3,3	3,1	2,9
Arbeidsledighets-rate (nivå)	3,6	3,9	4,1	4,2	4,0	4,0	4,0

Opp- og nedsidescenariet er utleia gjennom eit gitt antall standardavvik positivt eller negativt utslag i makrovariablene samanlikna med basis-prognosen fra SSB. Ved vurdering av antall standardavvik utslag er det sett mot Noregs Bank og Finanstilsynets stresstestar, sett i samanheng med vektinga av scenarioa. Scenarioa er gitt fylgjande sannsynsvekting; basis 70 %, nedside 20 % og oppside 10 %. I alle tre scenarioa antas økonomien å vende tilbake til et felles snitt mot slutten av ein femårs prognoseperiode.
Tabellen viser makromodellens forventa misleghaldsnivå i forhold til dagens misleghaldsnivå for personmarknaden. Ein faktor på 1,6 betyr at kundane sin PD vert venta å vere 60 % høgare enn dagens PD. Tilsvarande betyr ein faktor på 0,3 at PD vert venta å vere 30 % av dagens PD.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029-
Basis	1,2	1,2	1,1	1,0	1,0	0,9
Nedside	2,1	2,0	1,8	1,3	1,1	0,9
Oppside	0,7	0,7	0,6	0,8	0,8	0,9
Vektet	1,3	1,3	1,2	1,0	1,0	0,9

Tabellen visar makromodellens forventa misleghaldsnivå i forhold til dagens misleghaldsnivå for bedriftsmarknaden.

År	2024	2025	2026	2027	2028	2029-
Basis	1,1	1,0	0,8	0,8	0,8	0,9
Nedside	2,3	2,0	1,7	1,1	1,0	0,9
Oppside	0,6	0,5	0,4	0,5	0,7	0,9
Vektet	1,3	1,2	0,9	0,8	0,8	0,9

I note 13 kjem resultata av utvalde scenarioutrekningar, blant anna forventa kredittap dersom hhv mak-rofaktorane i nedside- og oppsidescenarioet var nytta i utrekningane.

NEDSKRIVINGAR I STEG 3

Banken gjennomgår store delar av bedriftsporteføljen årleg, og store og spesielt risikable engasjement gjennomgåast løpande. Lån til privat-personar gjennomgåast når dei er misleghalde eller dersom dei har dårleg betalingshistorikk. Ved estimering av nedskriving på enkeltkundar vurderast både aktuell og forventa framtidig finansiell stilling, og for engasjement i bedriftsmarknaden også marknadssituasjonen for kunden, aktuell sektor og marknadsforhold generelt. Moglegheiten for rekapitalisering, restrukturering og refinansiering vurderast også.
Samla vurdering av desse forholda leggast til grunn for estimering av framtidig kontantstraum. Kontantstraumane estimerast som hovudregel over ein periode tilsvarande forventa løpetid for den aktuelle kunden, eller gruppe av kundar dersom det er likskapstrekk knytt til kundane.
Nedskrivinga vert berekna i tre scenario; basis, oppside og nedside, som vert vekta hhv. 80, 10 og 10 prosent. Banken set av for tap i steg 3 dersom kunden er kredittforringa. Ved vurdering av tapsavsetninga heftar det usikkerheit ved estimering av tidspunkt og beløp for framtidige kontant-straumar inkludert verdsetting av sikkerheit. Det visast til note 11 for oversikt over nedskriving på utlån og garantiar.

KREDITTRISIKO
Banken tek kredittrisiko, som er risikoen for at motparten vil påføre banken tap ved ikkje å gjere opp bankens tilgodehavande. Kreditteksponering er primært knytt til utestående lån og gjeldspapir. Det er også kredittrisiko knytt til "off-balance" finansielle instrument som lånetilsagn, unytta kredittar og garantiar.
Sjå note 6-13 for vurdering av kredittrisiko.

KLASSIFISERING
Sannsyn for misleghald brukast som mål på kredittkvalitet. Banken deler porteføljen inn i ti risikoklassar, basert på PD for kvart kreditt-

engasjement, sjå den underliggande tabellen. Kredittforringa engasjement (steg 3) er gitt ein PD på 100 prosent. Bankens portefølje inndelt etter risikoklassar og steg er presentert i note 6.

Risikoklasse	Sansynlighet for misslighold fra	Sansynlighet for misslighold til
1	0,00 %	0,10 %
2	0,10 %	0,25 %
3	0,25 %	0,50 %
4	0,50 %	0,75 %
5	0,75 %	1,25 %
6	1,25 %	2,00 %
7	2,00 %	3,00 %
8	3,00 %	5,00 %
9	5,00 %	8,00 %
10	8,00 %	100,00 %

Note 3 - Bruk av estimat og skjønsmessige vurderingar

Estimat og skjønsmessige vurderingar vurderast løpande og er basert på historikk og andre faktorar. For rekneskapsformål nyttar banken estimat og tru om framtida.

Rekneskapsestimata kan avvike frå dei oppnådde resultat, men dei er basert på beste estimat på tidspunktet for rekneskapsavleggingа. Estimata som har betydeleg risiko for vesentleg å påverke balanse-ført verdi av eigedelar eller skyldnadar, er behandla nedanfor. Nedanfor vert dei mest vesentlege skjønsmessige vurderingane gjennomgått, som bankens leiing legg til grunn ved avleggelse av rekneskapen.

NEDSKRIVING PÅ UTLÅN OG GARANTIAR

Banken gjennomgår utvalde terskelverdiar av bedriftsmarknadsporteføljen årleg. Store og spesielt risikable, samt misleghaldne og tapsutsette engasjement vert gjennomgått kvartalsvis. Lån til privatpersonar vert gjennomgått når dei er misleghalde og seinast etter 90 dagar, eller dersom dei har ein særleg dårleg betalingshistorikk.

Bankens system for risikoklassifisering er omtalt under risikostyring. Banken gjer individuell vurdering av nedskrivingsbehovet dersom det ligg føre kredittforringelse som kan identifiserast på enkeltengasjement, og kredittforringelsen medfører redusert framtidig kontantstraum til betjening av engasjementet. Eksempel på kredittforringelse vil vere misleghald, konkurs, likviditet eller andre vesentlege finansielle problem.

Nedskrivingar i steg 3 vert rekna som skilnaden mellom lånets bokførte verdi og noverdien av diskontert forventa kontantstraum basert på effektiv rente.

Andre nedskrivingar i steg 1 og 2 baserer seg på tapsestimat berekna med grunnlag på 12 månadars og livslang sannsyn for misleghald (probability of default – PD), tap ved misleghald (loss given default – LGD) og eksponering ved misleghald (exposure at default – EAD).

Sjå note 13 for sensitivitetsberekningar.

VERKELEG VERDI I IKKJE AKTIVE MARKNADAR

Verkeleg verdi på finansielle instrument som ikkje er notert i eit aktivt marknad (nivå 2 og 3) er verdsett ved bruk av verdsettingsteknikkar, slike verdsettingar vil vere hefta med usikkerheit. Verdsettingsteknikkar (for eksempel modellar) som er nytta for å bestemme verkeleg verdi er vurdert periodisk opp mot utvikling i verdi av liknande instrument, og gjennomførte transaksjonar i same papir. I den grad det er praktisk mogleg nyttast observerbare data, men på område som kredittrisiko volatilitet og korrelasjonar må det nyttast estimat. Endring i forutsetningane om desse faktorane kan påverke verkeleg verdi på finansielle instrument.

Sjå note 26 for sensitivitetsberekningar.

Note 4 – Kapitaldekning

	Morbank		Konsolidert kapitaldekning inkl. andel samarb.gruppe	
Tal i tusen kroner	2023	2022	2023	2022
Opptent eigenkapital	298.437	272.697	305.686	273.882
Overkursfond				
Utjamningsfond				
Anna eigenkapital				
Eigenkapitalbevis				
Gåvefond	5.874	5.484		
Sum eigenkapital	**304.311**	**278.181**	**305.686**	**273.882**
Immaterielle eigedelar			-145	-122
Frådrag for forsvarlig verdsetting	-326	-300	-477	-489
Frådrag i rein kjernekapital	-71.696	-66.600	-13.829	-6.039
Rein kjernekapital	**232.288**	**211.281**	**291.234**	**267.232**
Fondsobligasjoner			5.168	5.918
Frådrag i kjernekapital				
Sum kjernekapital	**232.288**	**211.281**	**296.402**	**273.150**
Tilleggskapital - ansvarleg lån			6.960	6.959
Frådrag i tilleggskapitalkapital				
Netto ansvarleg kapital	**232.288**	**211.281**	**303.362**	**280.109**
Eksponeringskategori (vekta verdi)				
Statar				
Lokale og regionale myndigheiter (herunder kommuner)	14.395	14.314	23.693	27.290
Institusjonar	1.587	1.180	9.565	12.701
Føretak	13.784	39.802	16.401	43.462
Massemarknad			12.544	11.422
Engasjementer med pantesikkjerheit i eigedom	752.158	675.234	1.023.908	927.282
Forfalne engasjement	7.823	5.150	8.623	5.721
Høgrisiko-engasjement	6.477	6.420	6.477	6.420
Obligasjonar med føretrinnsrett	8.142	8.330	14.189	14.121
Fordring på institusjonar og føretak med kortsiktig rating	16.957	11.561	16.957	11.561
Andelar i verdipapirfond	6.400	6.546	6.827	6.982
Eigenkapitalposisjonar	30.308	27.801	37.419	33.886
Øvrige engasjement	32.538	82.596	36.185	84.678
CVA-tillegg			10.236	11.230
Sum berekningsgrunnlag for kredittrisiko	**890.569**	**878.934**	**1.223.025**	**1.196.756**
Berekningsgrunnlag frå operasjonell risiko	**102.161**	**88.152**	**108.399**	**93.884**
Kapitalkrav med utgangspunkt i faste kostnadar			**1.127**	**1.313**
Sum berekningsgrunnlag	**992.730**	**967.086**	**1.332.551**	**1.291.953**
Kapitaldekning i %	**23,40 %**	**21,85 %**	**22,77 %**	**21,68 %**
Kjernekapitaldekning	**23,40 %**	**21,85 %**	**22,24 %**	**21,14 %**
Rein kjernekapitaldekning i %	**23,40 %**	**21,85 %**	**21,86 %**	**20,68 %**
Uvekta kjernekapitalandel i %	**10,17 %**	**9,54 %**	**9,09 %**	**8,58 %**

Note 5 – Risikostyring

RISIKOSTYRING

Bankens forretningsaktivitetar førar til at verksemda er eksponert for ein rekke finansielle risikoar. Bankens målsetting er å oppnå ein balanse mellom avkastning og risiko, og å minimere potensielle negative verknader på bankens finansielle resultat. Bankens finansielle risikostyring er etablert for å identifisere og analysere desse risikoane, samt å etablere passande risikorammer og -kontrollar, og å overvake etterlevinga gjennom bruk av pålitelege og oppdaterte informasjonssystem. Banken vurderer jamleg dei etablerte retningslinjene for risikostyring og systemet som er etablert for å sikre at endringar i produkt og marknader blir reflektert i risikorammene.

Ansvaret for bankens risikostyring og kontroll er delt mellom bankens styre og leiing. Styret vedtar bankens mål og rammestruktur innanfor alle risikområde, herunder retningslinjer for styring av risiko.
Administrerande banksjef har ansvaret for bankens samla risikostyring. Alle avgjersler knytt til risiko og risikostyring blir normalt fatta av administrerande banksjef i samråd med andre medlemmer i bankens leiing.
Alle leiarar i banken har ansvar for å styre risiko og sikre god internkontroll innanfor eige område i tråd med banken sin vedtekne risikoprofil.

LIKVIDITETSRISIKO

Risikoen for at banken ikkje er i stand til å innfri sine skyldnadar ved forfall, samt risikoen for at banken ikkje klarer å møte sine likviditetsskyldnadar utan at kostnaden aukar dramatisk. Ut ifrå eit breiare perspektiv inneheld likviditetsrisiko også risiko for at banken ikkje er i stand til å finansiere auke i eigedelar etter kvart som refinansieringsbehovet aukar. Likviditetsstyringa tek utgangspunkt i bankens overordna likviditetspolicy vedteken av styret. Likviditetspolicyen vert gjennomgått minimum årleg. Bankens rammer og retningslinjer for likviditetsrisiko gjenspeiler bankens konservative risikoprofil på området.

Sjå note 14 for vurdering av likviditetsrisiko.

MARKNADSRISIKO

Banken er eksponert for marknadsrisiko, som er risikoen for at verkeleg verdi av framtidige kontantstraumar knytt til finansielle instrument vil endrast pga. endringar i marknadsprisar. Marknadsrisiko er knytt til opne posisjonar i rente-, valuta og aksjeprodukt som er eksponert mot endra marknadsprisar og endringar i volatiliteten en til prisar som rentesatsar, kredittspreadar, valutakursar og aksjeprisar.
Styring av marknadsrisiko tek utgangspunkt i styrevedtatt policy for marknadsrisiko der det er sett rammer for eksponering innan ulike risikokategoriar. Risikoeksponering og -utvikling vert overvaka løpande og rapporterast periodisk til styre og leiing.

Sjå note 15 - 17 for vurdering av marknadsrisiko.

OPERASJONELL RISIKO

Risikoen for tap som skuldast svakheiter eller feil i prosessar og system, feil gjort av tilsette, eller eksterne hendingar. Styring av operasjonell risiko tek utgangspunkt i bankens policy for operasjonell risiko og internkontroll. Det gjennomførast risikovurderingar både på overordna nivå, men også innanfor ulike prosessar som banken til ei kvar tid er eksponert for. Hendingar som har påverka, eller kan påverke bankens lønnsemd og/eller omdømme, følgjast systematisk opp. I tillegg til at det årleg vert føreteke ei omfattande gjennomgang av vesentlege operasjonelle risikoar og kontrolltiltak, gjer leiinga ei løpande vurdering av operasjonelle risikohendingar og set i verk ytterlegare risikoreduserande tiltak ved behov. Det vert løpande føreteke rapportering av operasjonelle tapshendingar og internkontrollavvik til leiing og styret.

FORRETNINGSRISIKO

Risiko for tap på grunn av endringar i eksterne forhold som marknadssituasjon eller myndigheitenes reguleringar. Risikoen inkluderer også omdømmerisiko. Styring og kontroll med bankens forretningsskikkrisiko er basert på bankens styrefastsette policy. Det pålegg alle tilsette å bidra til at kundanes behov og rettigheiter vert ivaretatt på ein tilfredsstillande måte, herunder gjennom ei fagleg god og reieleg kundehandtering som sikrar at bankens kundar kan ta bevisste og velinformerte val.

ESG RISIKO

Risiko relatert til miljø, samfunnsansvar og selskapsstyring inngår i ESG risiko. Deriblant også klimarisiko. Klimarisiko omfattar risiko for auka kredittrisiko og finansielle tap for banken som følge av klimaendringar.

Det er først og fremst relatert til utlån til bedriftsmarknaden at det er identifisert at banken er utsett for klimarisiko. Dette er både relatert til fysisk risiko, men også overgangsrisiko frå dagens situasjon til eit lågutslippssamfunn. Difor er vurdering av berekraft og klimarisiko integrert i bankens kredittprosess på BM. Næringseigedom, bygg og anlegg samt landbruk vert vurdert å vere dei sektorane som har høgast ibuande klimarisiko i bankens porteføljе. Samtidig er det store moglegheiter for positiv påverknad i desse bransjane.

COMPLIANCE

Compliancerisiko er risikoen for at banken pådrar seg offentlege sanksjonar/bøter eller økonomiske tap som følge av manglande etterleving av lover og forskrifter. Banken vektlegg gode prosessar for å sikre etterleving av gjeldande lover og forskrifter. Styret vedtar bankens compliancepolicy som beskriver hovudprinsippa for ansvar og organisering. Det vert kontinuerleg arbeidd med å vurdere beste tilpassing til nye reguleringar og nytt regelverk for både å ivareta etterleving og effektivitet i organisasjonen. Nye reguleringar og nytt regelverk som påverkar drifta skal fortløpande inkluderast i rutinar og retningslinjer.

Aktiviteten på compliance-området har vore stor i seinare år, særleg knytt opp mot krava innan kvitvasking og GDPR. Banken har implementert spesifikke rutinar og retningslinjer for å sikre etterleving, og jobbar aktivt for å oppretthalde og vidareutvikle dei tilsette sin kompetanse på området.

Note 6 – Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet

2023

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet	Brutto utlån				
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til verkeleg verdi*	Sum utlån
Låg risiko (risikoklasse 1-3)	1.402.398	7.382	0		1.409.780
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	249.782	67.015	0		316.797
Høg risiko (risikoklasse 8-10)	18.479	103.792	0		122.271
Kredittforringa (risikoklasse 11-12)	0	0	9.781		9.781
Sum brutto utlån	**1.670.659**	**178.189**	**9.782**	**0**	**1.858.630**
Nedskrivingar	-999	-1.400	-3.083		-5.482
Sum utlån til balanseført verdi	**1.669.660**	**176.789**	**6.699**	**0**	**1.853.148**

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet	Personmarknaden				
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til verkeleg verdi*	Sum utlån
Låg risiko (risikoklasse 1-3)	1.345.950	7.344	0		1.353.294
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	177.571	63.365	0		240.936
Høg risiko (risikoklasse 8-10)	16.561	85.250	0		101.811
Kredittforringa (risikoklasse 11-12)	0	0	4.505		4.505
Sum brutto utlån	**1.540.082**	**155.958**	**4.505**	**0**	**1.700.545**
Nedskrivingar	-855	-1.126	-2.240		-4.221
Sum utlån til bokført verdi	**1.539.227**	**154.832**	**2.265**	**0**	**1.696.324**

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarknaden				
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til verkeleg verdi*	Sum utlån
Låg risiko (risikoklasse 1-3)	56.448	39	0		56.487
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	72.211	3.650	0		75.861
Høg risiko (risikoklasse 8-10)	1.918	18.543	0		20.460
Kredittforringa (risikoklasse 11-12)	0	0	5.276		5.276
Sum brutto utlån	**130.577**	**22.231**	**5.276**	**0**	**158.084**
Nedskrivingar	-144	-274	-843	0	-1.261
Sum utlån til bokført verdi	**130.433**	**21.957**	**4.434**	**0**	**156.823**

Unytta kredittar og garantiar fordelt på nivå for kredittkvalitet	Unytta kreditter og garantiar				
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Unytta kreditter og garantiar til verkeleg verdi*	Sum eksponering
Låg risiko (risikoklasse 1-3)	56.747	0	0		56.747
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	15.136	3.720	0		18.856
Høg risiko (risikoklasse 8-10)	549	1.420	0		1.969
Kredittforringa (risikoklasse 11-12)	0	100	28		128
Sum unytta kreditter og garantiar	**72.432**	**5.239**	**28**	**0**	**77.700**
Nedskrivingar	-32	-58	-3		-93
Netto unytta kreditter og garantiar	**72.400**	**5.181**	**25**	**0**	**77.607**

2022

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet	Brutto utlån				
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til verkeleg verdi*	Sum utlån
Låg risiko (risikoklasse 1-3)	1.406.843	160	0		1.407.003
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	169.148	80.167	0		249.315
Høg risiko (risikoklasse 8-10)	20.906	103.574	0		124.480
Kredittforringa (risikoklasse 11-12)			8.278		8.278
Sum brutto utlån	**1.596.897**	**183.901**	**8.278**	**0**	**1.789.076**
Nedskrivingar	-977	-1.694	-3.068		-5.739
Sum utlån til balanseført verdi	**1.595.920**	**182.207**	**5.210**	**0**	**1.783.337**

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet	Personmarknaden				
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til verkeleg verdi*	Sum utlån
Låg risiko (risikoklasse 1-3)	1.355.329	160	0		1.355.489
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	108.897	68.552	0		177.449
Høg risiko (risikoklasse 8-10)	18.042	82.295	0		100.337
Kredittforringa (risikoklasse 11-12)			7.433		7.433
Sum brutto utlån	**1.482.268**	**151.007**	**7.433**	**0**	**1.640.707**
Nedskrivingar	-578	-1.023	-2.757		-4.358
Sum utlån til bokført verdi	**1.481.690**	**149.984**	**4.676**	**0**	**1.636.349**

Utlån til kundar fordelt på nivå for kredittkvalitet	Bedriftsmarknaden				
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Herav utlån til verkeleg verdi*	Sum utlån
Låg risiko (risikoklasse 1-3)	51.514	0	0		51.514
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	60.251	11.615	0		71.866
Høg risiko (risikoklasse 8-10)	2.864	21.279	0		24.143
Kredittforringa (risikoklasse 11-12)	0	0	845		845
Sum brutto utlån	**114.629**	**32.894**	**845**	**0**	**148.368**
Nedskrivingar	-399	-671	-311		-1.381
Sum utlån til bokført verdi	**114.230**	**32.223**	**534**	**0**	**146.987**

Unytta kreditter og garantiar fordelt på nivå for kredittkvalitet	Unytta kreditter og garantiar				
Pr. klasse finansielt instrument:	Steg 1	Steg 2	Steg 3	Unytta kreditter og garantiar til verkeleg verdi*	Sum eksponering
Låg risiko (risikoklasse 1-3)	44.591	886	0		45.477
Middels risiko (risikoklasse 4-7)	24.919	3.920	0		28.839
Høg risiko (risikoklasse 8-10)	152	2.532	0		2.684
Kredittforringa (risikoklasse 11-12)	0	0	43		43
Sum unytta kreditter og garantiar	**69.662**	**7.338**	**43**	**0**	**77.042**
Nedskrivingar	-64	-142	0	0	-207
Netto unytta kreditter og garantiar	**69.598**	**7.196**	**43**	**0**	**76.836**

25

Note 7 – Fordeling av utlån

Utlån fordelt på fordringstyper	2023	2022
Kasse-, drifts- og brukskredittar	46.236	42.268
Byggelån	39.423	29.453
Nedbetalingslån	1.772.970	1.717.355
Brutto utlån og fordringar på kundar	**1.858.630**	**1.789.076**
Nedskrivning steg 1	-997	-977
Nedskrivning steg 2	-1.400	-1.694
Nedskrivning steg 3	-3.083	-3.068
Netto utlån og fordringar på kundar	**1.853.150**	**1.783.336**
Utlån	til Eika Boligkreditt AS	782.812	781.352
Utlån inkl. Eika Boligkreditt AS	**2.635.962**	**2.564.688**

Brutto utlån fordelt på geografi	2023	2022
Valle kommune	398.072	382.575
Setesdal elles	200.662	166.576
Vennesla og Kristiansand	878.837	854.229
Landet elles	381.059	385.696
Sum	**1.858.630**	**1.789.076**

Note 8 – Kredittforringa lån

2023

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringa engasjement	Nedskriving steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarknaden	4.505	-2.240	2.265
Næringssektor fordelt:			
Primærnæringer	0	0	0
Industri og bergverk	0	0	0
Kraftforsyvning	0	0	0
Bygg og anleggsverksemd	0	0	0
Varehandel	0	0	0
Transport	0	0	0
Overnattings- og serveringsverksemd	1.038	-339	699
Informasjon og kommunikasjon	0	0	0
Omsetning og drift av fast eigedom	3.973	-395	3.577
Tjenesteytende verksemd	294	-111	183
Sum	**9.810**	**-3.085**	**6.724**

Banken har per 31.12.2023 7,6 mill. i betalingslettelser(forbearance), der 1,8 mill. er i steg 2 og 5,8 mill. i steg 3. Tilsvarande tal for 2022 var 5,65 mill.

Banken har 6,7 mill engasjement i steg 3 der det ikkje er føreteke nedskriving grunna verdien på sikkerheitsstillelsen, tilsvarende tall for 2022 var 5,2 mill.
Banken har per 31.12.2023 2,3 mill. i nedskriva engasjement som fortsatt vert inndrivne. Inntekter frå denne aktiviteten vil førast som ein reduksjon av nedskrivingar. Tilsvarande tal for 2022 var 1,9 mill.

2022

Fordelt etter sektor/næring	Brutto kredittforringa engasjement	Nedskriving steg 3	Netto nedskrevne engasjement
Personmarknaden	7.434	-2.758	4.677
Næringssektor fordelt:			
Primærnæringer			0
Industri og bergverk			0
Kraftforsyvning			0
Bygg og anleggsverksemd			0
Varehandel			0
Transport			0
Overnattings- og serveringsverksemd			0
Informasjon og kommunikasjon			0
Eigedomsdrift og tenesteyting	888	-311	578
Anna næring			0
Sum	**8.323**	**-3.068**	**5.254**

Kredittforringa engasjement	2023	2022
Brutto engasjement med over 90 dagers overtrekk - personmarknad	2.478	2.336
Brutto engasjement med over 90 dagers overtrekk - bedriftsmarknac	0	888
Nedskriving steg 3	-354	-2.608
Netto engasjement med over 90 dagers overtrekk	**2.123**	**617**
Brutto andre kredittforringa engasjement - personmarknad	2.028	5.098
Brutto andre kredittforringa engasjement - bedriftsmarknad	5.304	0
Nedskriving steg 3	-2.731	-460
Netto andre kredittforringa engasjement	**4.601**	**4.637**
Netto kredittforringa engasjement	**6.724**	**5.254**

Kredittforringa engasjement fordelt etter sikkjerheter

	2023		2022	
Tal i tusen kroner	Beløp	%	Beløp	%
Utlån med pant i bustad	7.408	75,5 %	4.962	59,6 %
Utlån med pant i anna sikkerheit	490	5,0 %	557	6,7 %
Utlån utan sikkerheit	1.911	19,5 %	2.804	33,7 %
Sum kredittforringa engasjement	**9.810**	**100 %**	**8.323**	**100 %**

Note 9 – Forfalne og kredittforringa lån

	Ikkje forfalne utlån	Under 1 mnd	Over 1 t.o.m. 3 mnd	Over 3 t.o.m. 6 mnd	Over 6 t.o.m. 12 mnd	Over 1 år	Sum forfalne utlån	Andre kredittforringa utlån	Sikkerheit for forfalne utlån > 90 dg	Sikkerheit for andre kredittforringa utlån
2023										
Privatmarknad	1 691 662	1 835	4 570	338	0	2 139	8 883	2 028	3 100	190
Bedriftsmarknad	158 079	6	0	0	0	0	6	5 304	0	5 050
Totalt	**1.849.741**	**1.840**	**4.570**	**338**	**0**	**2.139**	**8.888**	**7.332**	**3.100**	**5.240**
Avskrivning	0									
2022										
Privatmarknad	1 635 479	0	201	1 095	0	3 932	5 228	7 433	5 097	0
Bedriftsmarknad	148 368	0	0	0	0	0	0	846	0	300
Totalt	**1.783.847**	**0**	**201**	**1.095**	**0**	**3.932**	**5.228**	**8.278**	**5.097**	**300**

Antall dagar i forfall vert rekna frå det tidspunktet eit lån har eit overtrekk som overstig den relative- og absolutte grensa.

For både PM- og BM-kundar er den relative grensa lik 1% av kundens samla eksponeringar

- For PM-kundar er den absolutte grensa lik 1.000 kroner

- For BM-kundar er den absolutte grensa lik 2.000 kroner

Note 10 – Eksponering på utlån

2023 Tal i tusen kroner	Brutto utlån	Ned-skriving steg 1	Ned-skriving steg 2	Ned-skriving steg 3	Unytta kreditter	Garantiar	Tapsavsetning steg 1	Tapsavsetning steg 2	Tapsavsetning steg 3	Maks kreditt-eksponering
Personmarknaden	1.700.545	-855	-1.126	-2.240	48.114	521	-6	-2	0	1.744.951
Næringssektor fordelt:										
Primærnæringer	15.639	-5	-23	0	1.965	0	-3	-2	0	17.571
Industri og bergverk	5.742	-4	0	0	2.779	910	-1	0	0	9.426
Kraftforsyning	2.115	0	0	0	300	0	0	0	0	2.415
Bygg og anleggsverksemd	41.962	-56	-154	0	11.487	2.657	-16	-50	0	55.830
Varehandel	13.010	-13	-16	0	4.855	990	-3	0	0	18.822
Transport	0	0	0	0	250	0	0	0	0	250
Overnattings- og serveringsverksemd	4.787	-4	0	-336	327	0	0	-4	-3	4.767
Informasjon og kommunikasjon	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Omsetning og drift av fast eigedom	61.608	-53	-17	-395	363	200	0	0	0	61.706
Tenesteytande verksemd	13.221	-9	-64	-111	1.591	390	-2	0	0	15.015
Sum	**1.858.630**	**-997**	**-1.400**	**-3.083**	**72.033**	**5.667**	**-32**	**-58**	**-3**	**1.930.754**

2022 Tal i tusen kroner	Brutto utlån	Ned-skriving steg 1	Ned-skriving steg 2	Ned-skriving steg 3	Unytta kreditter	Garantiar	Tapsavsetning steg 1	Tapsavsetning steg 2	Tapsavsetning steg 3	Maks kreditt-eksponering
Personmarknaden	1.640.807	-578	-1.023	-2.757	29.508	625	-11	-42	0	1.666.529
Næringssektor fordelt:										
Primærnæringer	16.345	-12	0	0	1.968	0	-22	0	0	18.279
Industri og bergverk	7.318	-4	0	0	3.978	1.242	-1	0	0	12.533
Kraftforsyning										0
Bygg og anleggsverksemd	32.622	-20	-72	0	24.884	3.392	-24	-36	0	60.746
Varehandel	11.069	-11	-18	0	4.639	1.632	-4	0	0	17.307
Transport										0
Overnattings- og serveringsverksemd										0
Informasjon og kommunikasjon										0
Omsetning og drift av fast eigedom	71.689	-350	-529	-311	2.939	677	0	-63	0	74.052
Anna næring	9.226	-2	-52	0	1.557	0	-1	-2	0	10.726
Sum	**1.789.076**	**-977**	**-1.694**	**-3.068**	**69.473**	**7.569**	**-64**	**-142**	**0**	**1.860.171**

Note 11 - Nedskriving på utlån, unytta kredittar og garantiar

Etter IFRS 9 er bankens utlån til kundar, unytta kredittar og garantiar gruppert i tre steg basert på misleghaldssannsyn (PD) på innrekningstidpunktet samanlikna med misleghaldssannsyn på balansedagen. Fordelinga mellom stega vert gjort for det enkelte lån eller engasjement.

Tabellane under spesifiserer endringane i periodens nedskrivingar og brutto balanseførte utlån, garantiar og unytta trekkrettar for kvart steg, og inkluderer følgjande element:

- Overføring mellom stega som skuldast endring i kredittrisiko, frå 12 månadars forventa kredittap i steg 1 til kredittap over levetida til instrumentet i steg 2 og steg 3.

- Auke i nedskrivingar ved utferding av nye utlån, unytta kredittar og garantiar.

- Reduksjon i nedskrivingar ved frårekning av utlån, unytta kredittar og garantiar.

- Auke eller reduksjon i nedskrivingar som skuldast endringar i inputvariablar, berekningsføresetnader, makroøkonomiske føresetnadar og effekten av diskontering.
  Nedskriving på unytta kredittar og garantiar er balanseført som gjeldsskyldnad i rekneskapen.

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivingar på utlån til kundar - personmarknaden	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivingar pr. 01.01.2023	578	1.023	2.757	4.358
Overføringar mellom steg:				
Overføringar til steg 1	287	-182	-105	0
Overføringar til steg 2	-20	20	0	0
Overføringar til steg 3	0	-14	14	0
Netto endring	15	484	-127	372
Endringar som følge av nye eller auka utlån	104	150	0	254
Utlån som er frårekna i perioden	-109	-356	0	-465
Konstaterte tap	0	0	-299	-299
Endra eksponering eller endringar i modell eller risikoparametre	0	0	0	0
Andre justeringar	0	0	0	0
Nedskrivingar personmarknaden pr. 31.12.2023	**854**	**1.126**	**2.240**	**4.220**

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kundar - personmarknaden	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Brutto utlån pr. 01.01.2023	1.482.268	151.007	7.433	1.640.708
Overføringar mellom steg:				
Overføringar til steg 1	35.515	-32.457	-3.058	0
Overføringar til steg 2	-70.803	70.803	0	0
Overføringar til steg 3	-349	-191	539	0
Netto endring	-19.724	-5.286	43	-24.968
Nye utlån utbetalt	484.647	27.568	0	512.215
Utlån som er frårekna i perioden	-370.745	-55.486	-450	-426.681
Konstaterte tap	0	0	-729	-729
Brutto utlån til personmarknaden pr. 31.12.2023	**1.540.809**	**155.958**	**3.778**	**1.700.545**

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivingar på utlån til kundar - bedriftsmarknaden	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivingar pr. 01.01.2023	399	671	311	1.381
Overføringar mellom steg:				
Overføringar til steg 1	105	-105	0	0
Overføringar til steg 2	-9	9	0	0
Overføringar til steg 3	-4	-7	10	0
Netto endring	-376	-106	521	39
Endringar som følge av nye eller auka utlån	32	0	0	32
Utlån som er frårekna i perioden	-9	-188	0	-197
Konstaterte tap	4	0	1	5
Endra eksponering eller endringar i modell eller risikoparametre	0	0	0	0
Andre justeringar	0	0	0	0
Nedskrivingar bedriftsmarknaden pr. 31.12.2023	**143**	**274**	**843**	**1.260**

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Brutto utlån til kundar - bedriftsmarknaden	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Brutto utlån pr. 01.01.2023	114.629	32.894	846	148.369
Overføringar mellom steg:				
Overføringar til steg 1	12.710	-12.710	0	0
Overføringar til steg 2	-7.970	7.970	0	0
Overføringar til steg 3	-3.899	-283	4.182	0
Netto endring	-353	1.930	250	1.827
Nye utlån utbetalt	22.686	0	0	22.686
Utlån som er frårekna i perioden	-7.228	-7.570	0	-14.797
Konstaterte tap	0	0	0	0
Brutto utlån til bedriftsmarknaden pr. 31.12.2023	**130.575**	**22.232**	**5.278**	**158.085**

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Nedskrivingar på unytta kreditter og garantiar	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Nedskrivingar pr. 01.01.2023	64	142	0	206
Overføringar:				
Overføringar til steg 1	11	-11	0	0
Overføringar til steg 2	-1	1	0	0
Overføringar til steg 3	0	0	0	0
Netto endring	-31	17	3	-11
Endringer som følge av nye eller økte unytta kreditter og garantiar	7	2	0	9
Nedskrivingar på unytta kreditter og garantiar som er fårekna i perioden	-19	-92	0	-111
Endra eksponering eller endringar i modell eller risikoparametre	0	0	0	0
Andre justeringar	0	0	0	0
Nedskrivingar pr. 31.12.2023	**32**	**58**	**3**	**93**

31.12.2023	Steg 1	Steg 2	Steg 3	
Ubenyttede kreditter og garantiar	**12 mnd. tap**	**Livstid tap**	**Livstid tap**	**Totalt**
Brutto balanseførte engasjement pr. 01.01.2022	69.662	7.337	43	77.042
Overføringar:				
Overføringar til steg 1	2.944	-2.942	-1	0
Overføringar til steg 2	-1.984	1.984	0	0
Overføringar til steg 3	-36	-17	53	0
Netto endring	7.651	3.970	-67	11.553
Nye/endrede unytta kreditter og garantiar	24.945	3.629	0	28.573
Engasjement som er fårekna i perioden	-30.745	-8.720	0	-39.466
Brutto engasjement pr. 31.12.2023	**72.436**	**5.239**	**28**	**77.703**

Nedskrivingar i steg 3 på utlån og garantiar	31.12.2023	31.12.2022
Individuelle nedskrivingar ved begynnelsen av perioden	3.068	2.428
Auka individuelle nedskrivingar i perioden	43	433
Nye individuelle nedskrivingar i perioden	552	352
Tilbakeføring av individuelle nedskrivingar frå tidlegare perioder	-159	-145
Konstaterte tap på lån som tidlegare er nedskrevet	-416	0
Nedskrivingar steg 3 ved slutten av perioden	**3.088**	**3.068**

Resultatførte tap på utlån, kreditter og garantiar	31.12.2023	31.12.2022
Endring i perioden i steg 3 på utlån	17	525
Endring i perioden i steg 3 på garantiar	3	
Endring i perioden i forventet tap steg 1 og 2	-610	641
Konstaterte tap i perioden, der det tidlegare er føreteke nedskrivingar i steg 3	416	
Konstaterte tap i perioden, der det ikkje er føreteke nedskrivingar i steg 3	312	67
Periodens inngang på tidlegare perioders nedskrivingar	-119	-95
Tapskostnadar i perioden	**19**	**1.138**

Note 12 – Store engasjement

Pr. 31.12.2023 utgjorde dei 10 største konsoliderte kredittengasjementa i morbank 5,21 % (2022:5,36 %) av brutto engasjement.
Banken har ingen konsoliderte engasjement som blir rapportert som store engasjement, dvs. meir enn 10,00 % av ansvarleg kapital.
Det største konsoliderte kredittengasjementet er på 5,53 % av ansvarleg kapital.

	2023	2022
10 største engasjement	**100.925**	**101.659**
Totalt brutto engasjement	1.936.329	1.866.118
i % brutto engasjement	**5,21 %**	**5,45 %**
Kjernekapital	232.288	211.281
i % kjernekapital	**43,45 %**	**48,12 %**
Største engasjement utgjør	**5,53 %**	**6,20 %**

Brutto engasjement inkluderer utlån til kundar før nedskriving, unytta kredittrammer, garantiar og unytta garantirammer.

Note 13 – Sensitivitet

Beskrivelse av scenarioene:

Bokførte nedskrivningar
Nedskrivningar i steg 1 og 2 som berekna i nedskrivningsmodellen.

Scenario 1: Ingen påverknad frå makromodell
Scenarioet omtalar korleis nedskrivingane vil sjå ut med ei konstant 'forventning til framtida'. Det betyr at scenarioet omtalar ei forventning om 'ingen endringar i økonomien' fram i tid. Scenarioet kan med fordel nyttast til å vurdere konsekvensane av framtidsforventningene i dei geografiske område eller bransjar, som har større justeringar.

Scenario 2: Full løpetid på alle avtaler
Scenarioet behandler alle fasilitetar med full løpetid og simulerer korleis nedskrivinga vil endrast dersom alle fasilitetar brukar kontraktuell løpetid. Nedskrivingsmodellen nyttar elles for steg 1 eitt års løpetid og for steg 2 ei gjennomsnittleg forventa løpetid ved utrekning av nedskrivingar.

Scenario 3: PD 12 mnd. økt med 10 %
Endringa, som følgje av ei 10 % stigning i sannsynet for default scenarioet, viser effekten ved ei isolert stigning i 12 mnd. PD. Effekten er ei mogleg endring i stegfordeling og justering av ratingbånd til utrekning på PD liv-kurva for kundar i steg 2. Scenarioet reknar ikkje på nytt PD liv som avleia faktor for ikkje å øydelegge effekten ved isolert endring av PD 12 mnd.

Scenario 4: PD 12 mnd. redusert med 10 %
Endringa, som følgje av eit 10% fall i sannsynet for default scenarioet, viser effekten ved eit isolert fall i 12 mnd. PD. Effekten er ei mogleg endring i stegfordelinga og justering av ratingbånd til utrekning på PD liv-kurva for kundar i steg 2. Scenarioet reknar ikkje PD liv som avleia faktor for ikkje å øydelegge effekten ved isolert endringar av PD 12 mnd.

Scenario 5: LGD justert til å simuere 30 % fall i boligprisar
LGD, tap gitt misleghald, er endra slik at det simulerer ein nedgang i boligprisar på 30 %, noko som vil gi betydelege tap ved realisasjon.

Scenario 6: Foventning til framtida der nedsidescenarioet vektast 100 %
Scenarioet omtalar korleis nedskrivingane vil sjå ut med ei 'forventning til framtida' kun basert på nedsidescenarioet.

Scenario 7: Forventning til framtida der oppsidescenarioet vektast 100%
Scenarioet omtalar korleis nedskrivingane vil sjå ut med ei 'forventning til framtida' kun basert på oppsidescenarioet

Scenario 8: LGD justert til å simulere 20 % fall i boligprisar
LGD, tap gitt misleghald,er endra slik at det simulerer ein nedgang i boligprisar på 20 %, noko som vil gi betydelig tap ved realisasjon.

Avsatte tap på utlån, kreditlar og garantiar	Bokførte nedskrivingar	Scenario 1	Scenario 2	Scenario 3	Scenario 4	Scenario 5	Scenario 6	Scenario 7	Scenario 8
Steg 1	511	440	404	529	501	1.069	840	260	725
Steg 2	1.459	1.251	1.518	1.559	1.281	2.421	1.981	958	2.234

Tapsavsetningane i denne nota knytter seg til modelutrekna tapsavsetningar for engasjement i steg 1 og 2, eventuelle utleggsavsetningar og tapsavsetningar for engasjement i steg 3 er haldne utanfor.

Note 14 – Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken i ein gitt situasjon ikkje er i stand til å refinansiere seg i tilstrekkeleg grad til at banken kan møte sine skyldnadar. Det er i hovudsak 3 ting som har innverknad på likviditetsrisiko;

1) Balansestruktur: Banken har liten forskjell i omløpsfart og bindingstid på aktiva og passiva, og har såleis eit lågt refinansieringsbehov

2) Likviditeten i marknaden: Denne er vurdert som god

3) Kredittverdigheit: Kredittverdigheit kjem til uttrykk gjennom banken sin rating. Viktige element i ratingen er banken sin soliditet, likviditet,inntening, risikoprofil og porteføljekvalitet. Banken er ratet på same nivå som bankar ein kan samanlikne seg med.

2023

Avtalt løpetid for hovudposter i balansen	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På foresporsel	Totalt
Kontantar og kontantekvivalenter						23 448	23 448
Utlån og fordringar på kredittinstitusjonar og finansieringsføretak						88 995	88 995
Netto utlån til og fordringar på kundar	85 392	943	2 080	41 352	1 723 383		1 853 150
Renteberande verdipapir				197 540			197 540
Øvrige finansielle eigedelar						128 342	128 342
Sum finansielle eigedelar	**85.392**	**943**	**2.080**	**238.892**	**1.723.383**	**240.785**	**2.291.475**
Innlån frå kredittinstitusjonar	70 952	70 000					140 952
Innskot og andre innlån frå kundar	1 789 262		607	1 818	5 700		1 797 386
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir		746	2 178	53 888			56 812
Øvrig gjeld							0
Unytta trekkrettar og ikkje utbetalte lånetilsagn	19 096		72 038				91 134
Sum skyldnadar	**1.879.310**	**70.746**	**74.823**	**55.706**	**5.700**	**0**	**2.086.284**

2022

Avtalt løpetid for hovudposter i balansen	0- 1 mnd	1-3 mnd	3 mnd-1 år	1- 5 år	Over 5 år	På foresporsel	Totalt
Kontantar og kontantekvivalenter						43 988	43 988
Utlån og fordringar på kredittinstitusjonar og finansieringsføretak						62 034	62 034
Netto utlån til og fordringar på kundar	4 565	12 537	29 923	47 615	1 688 696		1 783 336
Renteberande verdipapir		43 168		135 988			179 156
Øvrige finansielle eigedelar						120 385	120 385
Sum finansielle eigedelar	**4.565**	**55.705**	**29.923**	**183.603**	**1.688.696**	**226.407**	**2.188.899**
Innlån frå kredittinstitusjonar	472			105 541			106 013
Innskot og andre innlån frå kundar		680 887				1 075 487	1 756 374
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir			50 118				50 118
Øvrig gjeld							0
Unytta trekkrettar og ikkje utbetalte lånetilsagn	49 436		69 473				118 909
Sum skyldnadar	**49.908**	**680.887**	**119.591**	**105.541**	**0**	**1.075.487**	**2.031.414**

Note 15 – Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringar i valutakurser.Banken har ingen beholdning i utanlandsk valuta ved årets slutt.

Note 16 – Kursrisiko

Kursrisiko på verdipapir er risikoen for tap som oppstår ved endringar i verdien på obligasjonar og eigenkapitalpapir som banken har investert i. Banken har etablert rammer for investeringar. Investeringar ut over ramme skal godkjennast av bankens styre.

Note 17 – Renterisiko

Bankens utlån og finansiering er i all hovudsak i flytande rente. Dette fører til ei avgrensa eksponering mot endringar i marknadsrenta.
Banken har 1,3 mill kr i fastrentelån i eigen balanse.

2023
Tidspunkt fram til endring av rentevilkår

Tal i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Utan rente-eksponering	Sum
Kontantar og kontantekvivalentar	0	0	0	0	0	23.448	23.448
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar og sentralbankar	0	0	0	0	0	88.995	88.995
Netto utlån til og fordringar på kundar	0	1 851 827	1 323	0	0	0	1 853 150
Obligasjonar, sertifikat og liknande	10 061	135 130	0	52 348	0	0	197 540
Øvrige eigedelar	0	0	0	0	0	145 612	145 612
Sum eigedeler	**10.061**	**1.986.957**	**1.323**	**52.348**	**-**	**258.055**	**2.308.745**
-herav i utanlandsk valuta	0	0	0	0	0	0	0
Gjeld til kredittinstitusjonar	70 634	70 318	0	0	0	0	140 952
Innskot frå og gjeld til kundar	0	1 797 386	0	0	0	0	1 797 386
Obligasjonsgjeld	0	50 166	0	0	0	0	50 166
Øvrig gjeld	0	0	0	0	0	15 930	15 930
Sum gjeld	**70.634**	**1.917.870**	**-**	**-**	**-**	**15.930**	**2.004.434**
- herav i utanlansk valuta	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteeksponering eigedeler og gjeld	**-60 573**	**69 087**	**1 323**	**52 348**	**0**	**242 125**	**304 311**

2022

Tal i tusen kroner	Rentebinding 0 - 1 mnd.	Rentebinding 1 - 3 mnd.	Rentebinding 3 mnd. - 1 år	Rentebinding 1 - 5 år	Rentebinding over 5 år	Utan rente-eksponering	Sum
Kontantar og kontantekvivalentar	0	0	0	0	0	43 988	43 988
Utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar og sentralbankar	0	0	0	0	0	62 034	62 034
Netto utlån til og fordringar på kundar	0	1 781 971	0	1 365	0	0	1 783 336
Obligasjonar, sertifikat og liknande	0	179 156	0	0	0	0	179 156
Øvrige eigedelar	0	0	0	0	0	140 206	140 206
Sum eigedeler	**-**	**1.961.127**	**-**	**1.365**	**-**	**246.229**	**2.208.721**
-herav i utanlandsk valuta						0	0
Gjeld til kredittinstitusjonar		105 541				472	106 013
Innskot frå og gjeld til kundar		1 756 374					1 756 374
Obligasjonsgjeld		50 094					50 094
Øvrig gjeld						18 059	18 059
Sum gjeld	**-**	**1.912.009**	**-**	**-**	**-**	**18.531**	**1.930.540**
- herav i utanlansk valuta	0	0	0	0	0	0	0
Netto renteeksponering eigedeler og gjeld	**0**	**49 118**	**0**	**1 365**	**0**	**227 697**	**278 180**

Endring av rentevilkår
Renterisiko oppstår i forbindelse med banken sin utlåns- og innlånsverksemd. Renterisiko er eit resultat av at rentebindingstiden for banken si aktiva- og passivaside ikkje er samanfallende

Renterisiko pr. 31.12.2023

Eigedelar	Eksponering	Renteløpetid	Renterisiko ved 2%	
Utlån til kundar med flytande rente	1.851.827	0,17	(6.296,2)	
Utlån til kundar med rentebinding	1.323	2,00	(52,9)	
Renteberande verdipapir	197.540	0,15	(592,6)	(6.941,7)
Øvrige rentebærende eigedelar			-	
Gjeld				
Innskot med rentebinding			-	
Flytande innskot	1.797.386	0,17	6.111,1	
Verdipapirgjeld	50.166	0,17	170,6	
Øvrig rentebærende gjeld	140.952	0,13	366,5	6.648,2
Utenom balansen			-	
Renterisiko i derivat (aktivasikring)			-	
Renterisiko i derivat (passivasikring)			-	
Sum renterisiko			**(293,6)**	

Avtalt/sannsynleg tidspunkt for endring av rentevilkår for hovudpostar i balansen
Ved endring i marknadsrentene kan ikkje banken foreta renteendringar for alle balanseposter samtidig dersom disse har ulik bindingstid. Ei endring av marknadsrentene vil difor bety auke eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatrekneskapen. Renterisikoen omfattast også av den direkte effekt ei renteendring vil ha på balansepostar med og utan rentebinding. Ei renteendring på 2 % vil gi ein årleg effekt på resultatrekneskapen på 296.600 kroner.

Note 18 – Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

	2023	2022
Renteinntekter utrekna etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringar på kredittinstitusjonar og finansforetak	2 383	1 150
Renteinntekter utrekna etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringar på kundar	91 396	53 922
Renter og liknande inntekter av sertifikat, obligasjonar og andre renteberande verdipapir	8 943	4 121
Øvrige renteinntekter og liknande inntekter	534	0
Sum renteinntekter og liknande inntekter	**103.257**	**59.193**

			Gjennomsnittlig effektiv rentesats 2023	Gjennomsnittlig effektiv rentesats 2022
Renter og liknande kostnadar på gjeld til kredittinstitusjonar	5 602	2 930	4,54 %	2,76 %
Renter og liknande kostnadar på innskot frå og gjeld til kundar	41 469	16 061	2,33 %	0,95 %
Renter og liknande kostnadar på utferda verdipapir	2 649	1 351	5,28 %	2,70 %
Andre rentekostnadar og liknande kostnadar	1 474	1 458	-	-
Sum rentekostnadar og liknande kostnadar	**51.194**	**21.799**		
Netto renteinntekter	**52.063**	**37.393**		

Note 19 – Segmentinformasjon

Banken utarbeidar ikkje rekneskap for segmenta privatmarknad (PM) og bedriftsmarknad (BM). Etter vurderinga til banken, ligg det ikkje føre vesentlege skilnadar i risiko og avkastning på produkt og tenester som inngår i hovudmarknadane til banken. Banken opererer i eit geografisk avgrensa område, og rapportering på geografiske segment gir lite tilleggsinformasjon.

Note 20 – Andre inntekter

Provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester	**2023**	**2022**
Garantiprovision	121	165
Formidlingsprovisjonar	283	113
Provisjonar frå Eika Boligkreditt	2 996	3 007
Betalingsformidling	5 458	5 636
Verdipapirforvaltning	673	520
Provisjon ved sal av forsikringstenester	2 068	1 940
Andre provisjons- og gebyrinntekter	38	117
Sum provisjonsinntekter og inntekter frå banktenester	**11.637**	**11.498**

Provisjonskostnadar og kostnadar ved banktenester	**2023**	**2022**
Garantiprovisjon	0	0
Betalingsformidling	1 032	1 134
Andre gebyr- og provisjonskostnadar	420	516
Sum provisjonskostnadar og kostnadar ved banktenester	**1.452**	**1.650**

Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrument	**2023**	**2022**
Netto verdiendring og gevinst/tap på utlån og fordringar	0	0
Netto verdiendring og gevinst/tap på renteberande verdipapir	0	-908
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjar og andre eigenkapitalinstrument	927	457
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater	118	133
Netto gevinst/tap på finansielle instrument	**1.045**	**-318**

Andre driftsinntekter	**2023**	**2022**
Driftsinntekter faste eigedomar	169	225
Andre driftsinntekter		0
Sum andre driftsinntekter	**169**	**225**

Utbytte og andre inntekter av eigenkapitalinstrument	**2023**	**2022**
Inntekter av aksjar, andelar og andre eigenkapitalinstrument	2.825	4.220
Inntekter av eigarinteresser i tilknytta føretak og felleskontrollert verksemd	0	0
Inntekter av eigarinteresser i konsernselskap	0	0
Sum utbytte og andre inntekter av eigenkapitalinstrument	**2.825**	**4.220**

Note 21 – Løn og andre personalkostnadar

	2023	2022
Løn	12.644	10.513
Arbeidsgiveravgift og finansskatt	2.123	1.663
Pensjoner	1.087	1.060
Sosiale kostnadar	586	437
Sum løn og andre personalkostnadar	**16.441**	**13.673**

Alle tilsette inngår i ei felles innskotsbasert ordning. Bankens pensjonsordning oppfyller krava i lov om obligatorisk tenestepensjon. Som erstatning for den gamle AFP-ordninga er det etablert ei ny AFP-ordning. Den nye AFP-ordninga er, imotsetning til den gamle, ikkje ei førtidspensjonsordning, men ei ordning som gir eit livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. Dei tilsette kan velge å ta ut den nye AFP-ordninga frå og med fylte 62 år, også ved sida av å stå i jobb, og den gir ytterligare opptening ved arbeid fram til 67 år. Den nye AFP-ordninga er ei ytelsesbasert fleirføretakspensjonsordning, og finansierast gjennom premiar som vert fastsett som ein prosent av løn. Førebels er det inga påliteleg måling og allokering av skyldnadar og midlar i ordninga. Rekneskapsmessig blir ordninga behandla som ei innskotsbasert pensjonsordning der premiebetalingar kostnadsførast løpande, og ingen avsetningar vert ført i rekneskapen. Det er ikkje fondsoppbygging i ordninga.

2023 Banksjef	Løn m.v.	Opptent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikk. still.
Jostein Rysstad	1.265	21	153	4.179
Leiande tilsette				
Nestleiar, kreditt-ansv., økonomileiar	2.920	63	179	4.214

2023 Styret		Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikk. still.
Anne Gjerden	Styreleiar	90		0
Knut Inge Hovet	Nestleiar	60		3.231
Elisabeth B. Spockeli	Styremedlem	60		5.360
Kent Lund	Styremedlem	60		1.199
Tor Arild Rysstad	Tilsettes representant	60		700

2022 Banksjef	Løn m.v.	Opptent bonus	Pensjons-kostnad	Lån og sikk. still.
Jostein Rysstad	1.191		143	4.282

2022 Styret		Ordinært honorar	Tilleggs-honorar	Lån og sikk. still.
Anne Gjerden	Styreleiar	75		0
Knut Inge Hovet	Nestleiar	50		4.919
Elisabeth B. Spockeli	Styremedlem	50		5.079
Kent Lund	Styremedlem	50		1.423
Tor Arild Rysstad	Tilsettes representant	50		0

Antall årsverk i banken pr. 31.12.2023 15,45. Tilsvarande tal for 2022 var 14,78.
Kostnadar til rentesubsidiering av lån til ansatte i rekneskapsåret var kr 160'. Tilsvarande tal for 2022 var kr 40'.

Note 22 – Andre driftskostnadar

Andre driftskostnadar	**2023**	**2022**
Kjøp eksterne tenester	771	265
EDB kostnadar*	11.146	9.567
Kostnadar leide lokaler	1.381	325
Kontorrekvisita, porto, telekostnadar	524	566
Reiser		219
Markedsføring	1.237	495
Ekstern revisor	631	585
Andre driftskostnadar	3.071	6.454
Sum andre driftskostnadar	**18.762**	**18.476**
Honorar til ekstern revisor		
Lovpålagt revisjon	445	420
Andre attestasjonstenester	88	77
Anna bistand inkl IFRS og likn.papir	98	88

*I samband med konvertering av datasentral frå SDC til Tietoevry i 2023 vart det avsett 1,9 mill kr i 2020, 0,8 mill kr i 2021 og 1,1 mill kr i 2022. Totalt 3,8 mill kr. Etter er då ført tilbake i 2023 etter at alle kostnader vedr. konvertering var ført.

Note 23 – Transaksjonar med nærståande

Det har ikkje vore vesentleg transaksjonar med nærståande partar.

Note 24 – Skattar

Betalbar inntektsskatt	**2023**	**2022**
Resultat før skattekostnad	30 500	17 089
Permanente skilnadar	- 1 954	- 3 304
Endring i midlertidige skilnadar	- 3 482	2 302
Sum skattegrunnlag	**25.064**	**16.087**
Betalbar skatt	**6.266**	**4.022**
Formueskatt	**679**	**689**
Sum betalbar skatt i balansen	**6.945**	**4.711**
Årets skattekostnad		
Betalbar inntektsskatt	6 266	4 022
Endring utsett skatt over resultatet	870	- 576
For lite/(mykje) avsett skatt førre år	- 90	- 30
Årets skattekostnad	**7.046**	**3.416**
Resultat før skattekostnad	30 500	17 089
25 % skatt av:		
Resultat før skattekostnad	7 625	4 272
Permanente skilnadar	- 489	- 826
Betalbar skatt på hybridkapital ført mot eigenkapitalen	0	0
Skatteeffekt på andre postar ført direkte mot eigenkapitalen	0	0
For lite/(mykje) avsett skatt førre år	- 90	- 30
Skattekostnad	**7.046**	**3.416**
Effektiv skattesats (%)	23 %	20 %
Endring balanseført utsett skatt		
Balanseført utsett skatt 01.01	- 1 362	- 787
Resultatført i perioden	870	- 576
Skatt på verdiendringar over utvida resultat		
Balanseført utsett skatt 31.12	**-492**	**-1.362**
Utsett skatt		
Driftsmidlar	106	64
Pensjonsmidlar	53	225
Avsetning til skyldnadar	- 555	- 1 495
Renteberande verdipapir tilgjengelig for sal	- 96	- 156
Sum utsett skatt	**-492**	**-1.362**
Resultatført utsett skatt		
Driftsmidlar	41	32
Pensjonsskyldnad	- 173	225
Verdipapir	60	110
Fondsobligasjon til verkeleg verdi	0	
Avsetning til skyldnadar	942	209
Sum endring utsett skatt	**870**	**576**

Note 25 – Kategoriar av finansielle instrument

2023

Tal i tusen kroner	Amortisert kost	Utpekt til verkeleg verdi over resultatet	Utpekt til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnadar	Totalt
Finansielle eigedelar				
Kontantar og kontantekvivalentar	23.448			23.448
Utlån og fordringar på kredittinstitusjonar og finansieringsføretak	88.995			88.995
Utlån til og fordringar på kundar	1.853.150			1.853.150
Sertifikat, obligasjonar og annna renteberande verdipapir med fast avkastning		197.540		197.540
Aksjar, andelar og andre verdipapir med variabel avkastning		31.638	96.705	128.342
Sum finansielle eigedelar	**1.965.593**	**229.177**	**96.705**	**2.291.475**
Finansiell gjeld				
Innlån frå kredittinstitusjonar	140.952			140.952
Innskot og andre innlån frå kundar	1.797.386			1.797.386
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	50.166			50.166
Sum finansiell gjeld	**1.988.504**	**0**	**0**	**1.988.504**

2022

Tal i tusen kroner	Amortisert kost	Utpekt til verkeleg verdi over resultatet	Utpekt til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnadar	Totalt
Finansielle eigedelar				
Kontantar og kontantekvivalentar	43.988			43.988
Utlån og fordringar på kredittinstitusjonar og finansieringsføretak	62.034			62.034
Utlån til og fordringar på kundar	1.783.336			1.783.336
Sertifikat, obligasjonar og annna renteberande verdipapir med fast avkastning		179.156		179.156
Aksjar, andelar og andre verdipapir med variabel avkastning		30.176	90.208	120.385
Sum finansielle eigedelar	**1.889.359**	**209.332**	**90.208**	**2.188.899**
Finansiell gjeld				
Innlån frå kredittinstitusjonar	106.013			106.013
Innskot og andre innlån frå kundar	1.756.374			1.756.374
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	50.094			50.094
Sum finansiell gjeld	**1.912.481**	**0**	**0**	**1.912.481**

Note 26 – Verkeleg verdi finansielle instrument

Verkeleg verdi og bokført verdi av finansielle eigedelar og gjeld	**2023**		**2022**	
	Balanseført verdi	Verkeleg verdi	Balanseført verdi	Verkeleg verdi
Eigedelar bokført til amortisert kost				
Kontantar og kontantekvivalentar	23 448	23 448	43 988	43 988
Utlån og fordringar på kredittinstitusjonar og finansieringsføretak	88 995	88 995	62 034	62 034
Utlån til og fordringar på kundar	1 853 150	1 853 150	1 783 336	1 783 336
Sum eigedelar vurdert til amortisert kost	**1.965.593**	**1.965.593**	**1.889.359**	**1.889.359**
Gjeld bokført til amortisert kost				
Innskot og andre innlån frå kundar	1 797 386	1 797 386	1 756 374	1 756 374
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	50 166	0	50 094	0
Sum gjeld vurdert til amortisert kost	**1.847.552**	**1.797.386**	**1.806.468**	**1.756.374**

Utlån til kunder er utsett for marknadskonkurranse. Dette vil seie at moglege meirverdier i utlånsporteføljen ikkje vil kunne oppretthaldast over lengre tid. Vidare vert det føreteke løpande nedskrivingar for tap på porteføljen. Verkeleg verdi av utlån til kundar vert difor vurdert å samsvare med amortisert kost.

Nivåfordeling finansielle instrument

2023	NIVÅ 1 Kvoterte prisar i aktive marknader	NIVÅ 2 Verdsettings-teknikk basert på observerbare marknadsdata	NIVÅ 3 Verdsettings-teknikk basert på ikkje observerbare marknadsdata	Total
Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet		229.177		229.177
Verdipapir til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnadar			96.705	96.705
Sum eigedelar	**0**	**229.177**	**96.705**	**325.882**

Alle finansielle eigedelar som målast til amortisert kost er klassifisert i nivå 2

Avstemming av nivå 3	Verkeleg verdi over andre inntekter og kostnadar	Verkeleg verdi over resultatet
Inngående balanse	90.208	0
Realisert gevinst resultatført	182	0
Urealisert gevinst og tap resultatført		0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponentar	3.603	0
Investering	3.431	0
Sal	-720	0
Utgående balanse	**96.705**	**0**

2022	NIVÅ 1 Kvoterte priser i aktive marknader	NIVÅ 2 Verdsettings-teknikk basert på observerbare marknadsdata	NIVÅ 3 Verdsettings-teknikk basert på ikkje observerbare marknadsdata	Total
Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet		209.332		209.332
Verdipapir til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnadar			90.208	90.208
Sum eigedelar	**0**	**209.332**	**90.208**	**299.541**

Avstemming av nivå 3	Verkeleg verdi over andre inntekter og kostnadar	Verkeleg verdi over resultatet
Inngående balanse	65.821	0
Realisert gevinst resultatført	39	0
Urealisert gevinst og tap resultatført		0
Urealisert gevinst og tap i andre resultatkomponenter	12.624	0
Investering	12.216	0
Sal	-492	0
Utgående balanse	**90.208**	**0**

			2023 Kursendring	
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	**-20 %**	**-10 %**	**10 %**	**20 %**
Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnadar	77.364	87.035	106.376	116.046
Sum eigedelar	**77.364**	**87.035**	**106.376**	**116.046**

			2022 Kursendring	
Sensitivitetsanalyse for verdsettelse i nivå 3	**-20 %**	**-10 %**	**10 %**	**20 %**
Verdipapir til verkeleg verdi over resultatet	0	0	0	0
Verdipapir til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnadar	72.166	81.187	99.229	108.250
Sum eigedelar	**72.166**	**81.187**	**99.229**	**108.250**

Verkeleg verdimålingar og opplysninger klassifisert etter nivå
Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette verkeleg verdi.

I Nivå 1 er verdien fastsett ut frå kvoterte prisar i aktive marknader.

I nivå 2 er verdien utleia frå kvoterte priser, eller berekna marknadsverdiar.

Nivå 3 er verdier som ikkje er basert på observerbare marknadsdata. Verdsettinga av Eika Boligkreditt AS er basert på ei vurdering av eigenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verdivurdering av dei enkelte selskapa som inngår i gruppen, og ein samla verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettingsmetodar. Denne verdivurderinga blir vurdert oppimot sist kjende emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens eigne vurdering av hendingar fram til balansedagen. Til saman utgjer desse aksjene 88,2 (81,5) mill. kroner av totalt 96,7 (90,2) mill. kroner i nivå 3.

Note 27 – Sertifikat og obligasjonar

2023	Kostpris	Verkeleg verdi	Bokført verdi
Renteberande verdipapir			
Stat / statsgaranterte	39.634	39.114	39.114
Kommune / fylke	71.398	71.974	71.974
Bank og finans	5.000	5.036	5.036
Obligasjonar med føretrinnsrett	80.902	81.415	81.415
Sum rentebærende verdipapir	**196.934**	**197.540**	**197.540**
Herav børsnoterte verdipapir	131.318	132.237	132.237

2022	Kostpris	Verkeleg verdi	Bokført verdi
Renteberande verdipapir			
Stat / statsgaranterte	19.634	19.311	19.311
Kommune / fylke	71.382	71.569	71.569
Bank og finans	5.000	4.979	4.979
Obligasjonar med føretrinnsrett	83.337	83.297	83.297
Sum rentebærende verdipapir	**179.353**	**179.156**	**179.156**
Herav børsnoterte verdipapir	163.218	163.112	163.112

Bankens obligasjon er klassifisert til verkeleg verdi over resultatet.

Bokført verdi av verdipapir deponert i Noregs Bank som sikkerheit for låneadgang utgjer 169 mill kr.per 31.12.
Her inngår også pengemarknadsfondet Eika OMF.

Note 28 – Aksjar, eigenkapitalbevis og fond til verkeleg verdi over resultatet

			2023				2022		
	Orgnummer	Eigarandel	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Eigarandel	Antall	Kostpris	Bokført verdi
Sum rentebærende verdipapir (overført til første tabell)				**196.934**	**197.540**			**179.353**	**179.156**
Aksjar- og pengemarknadsfond									
Eika Sparebank	983231411		14.335	14.591	15.158		14.075	14.327	14.427
Eika Likviditet	893253432		15.756	15.964	16.479		15.484	15.591	15.750
Sum aksje- og pengemarknadsfond				**30.554**	**31.638**			**30.018**	**30.177**
Sum aksjar og andelar til verkeleg verdi over resultatet				**30.554**	**31.638**			**30.018**	**30.177**
Sum verdipapir til verkeleg verdi over resultatet				**227.488**	**229.177**			**209.371**	**209.333**

Note 29 – Aksjar og eigenkapitalbevis til verkeleg verdi over utvida resultat

				2023					2022		
	ISIN	Eigarandel	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottekne utbyttar	Eigarandel	Antall	Kostpris	Bokført verdi	Mottekne utbyttar
Aksjar til verkeleg verdi over andre inntekter og kostnadar											
Eika Gruppen AS	NO0003110207	0,51 %	126.242	9.996	38.630	2.564	0,50 %	125.072	9.691	32.519	2.810
Eika Boligkreditt AS	NO0010647167	0,81 %	11.597.178	49.048	49.548	63	0,78 %	10.989.905	46.444	48.937	484
Spama AS	NO0005471809		200	20	310	52		200	20	310	136
Kredittforeningen for Sparebanker	NO0010252754		460	474	474	0		460	474	474	
Eiendomskreditt	NO0540000036		11.585	1.147	1.821	117		11.585	1.147	1.895	75
SOC	DK0183232751		0	0	0	0		1.187	538	675	
VN Norge AS	NO0540069593		461	652	290	0		461	652	290	291
Eika VISA AS	NO0540069543		1.008	4.409	5.068	0		904	3.886	4.545	
Kvinnaddal Sparebank	NO0010680999		5.714	571	543	29		5.714	571	543	40
Aust-Agder Næringshageutvikling AS	NO0540000234		20	20	20	0		20	20	20	
Sum aksjar og eigenkapitalbevis til verkeleg verdi				**66.337**	**96.705**	**2.825**			**63.443**	**90.208**	**3.807**

	2023	2022
Bokførsleverdi 01.01	90.208	65.821
Tilgang	3.431	12.216
Avgang	-720	-492
Realisert gevinst/tap	122	39
Netto urealisert gevinst på ordinært resultat		
Netto urealisert gevinst over andre inntekter og kostnadar	3.605	12.624
Balanseført verdi 31.12.	**96.705**	**90.208**

Note 30 – Finansielle derivat

Banken har ingen utestående finansielle derivatavtalar per 31.12.2023.

Note 31 – Varige driftsmidlar

	Utstyr og transport midler	Fast eiendom	IFRS 16 Bruksrett	Sum
Kostpris pr. 01.01.2022	9.484	21.951	2.870	34.305
Tilgang			436	436
Avgang til kostpris				0
Utrangeret til kostpris				0
Kostpris pr. 31.12.2022	9.484	21.951	3.306	34.741
Akkumulerte av- og nedskrivinger pr. 31.12.2022	8.084	10.272	947	19.303
Bokført verdi pr. 31.12.2022	**1.400**	**11.679**	**2.359**	**15.438**
Kostpris pr. 01.01.2023	9.484	21.951	3.306	34.741
Tilgang	621			621
Avgang til kostpris		1.400		1.400
Utrangert til kostpris				0
Kostpris pr. 31.12.2023	10.105	20.551	3.306	33.962
Akkumulerte av- og nedskrivinger pr. 31.12.2023	8.344	10.559	1.469	20.372
Bokført verdi pr. 31.12.2023	**1.761**	**9.992**	**1.837**	**13.590**
Avskrivinger 2022	189	283	425	897
Avskrivinger 2023	260	287	522	1.069
Avskrivingsprosent / Levetid	0% - 20%	0% - 2%		

Note 32 – Andre eigedelar

	2023	**2022**
Eigedelar ved utsett skatt	492	1 362
Opptente, ikkje mottekne inntekter		
Andre forskotsbetalte, ikkje påkomne kostnadar	600	1 539
Overtatte eigedelar		
Andre eigedelar	2 588	1 482
Sum andre eigedelar	**3.679**	**4.383**

Note 33 – Innlån frå Kredittinstitusjonar

				Bokført verdi		
Motpart	**Låneopptak**	**Siste forfall**	**Pålydande**	**2023**	**2022**	**Rentevilkår**
Kredittforeningen for sparebanker	30.04.2021	12.04.2024	35.000	35.408	35.285	3m Nibor + 0,53 bp
Kredittforeningen for sparebanker	17.09.2020	11.11.2024	35.000	35.259	35.208	3m Nibor + 0,82 bp
Kredittforeningen for sparebanker	21.10.2022	21.03.2025	35.000	35.059	35.048	3m Nibor + 1,32 bp
Kredittforeningen for sparebanker	22.11.2023	12.01.2028	35.000	35.221	0	3 m Nibor + 1,25 bp
Andre innskot				5	472	
Sum innlån frå kredittinstitusjonar				**140.952**	**106.013**	

Note 34 – Innskot frå kundar

	2023	2022
Innskot og andre innlån frå kundar	1.797.386	1.756.374
Sum innskot og andre innlån frå kundar	**1.797.386**	**1.756.374**
Innskot fordelt på geografiske områder		
Valle kommune	703.073	688.599
Agder elles	798.435	800.278
Landet elles	287.920	264.405
Utlandet	7.959	3.092
Sum innskot og andre innlån frå kundar	**1.797.386**	**1.756.374**
Innskotsfordeling		
Lønstakarar	1.344.028	1.282.519
Primærnæringar	9.355	9.389
Industri og bergverk	16.729	17.724
Kraftforsyvning	3.568	2.332
Bygg og anleggsverksemd	43.966	56.823
Varehandel	9.942	9.673
Transport	5.359	4.498
Overnattings- og serveringsverksemd	21.417	21.026
Informasjon og kommunikasjon	416	2.897
Omsetning og drift av fast eigedom	29.084	61.385
Tenesteytande verksemd	313.522	288.108
Sum innskot og andre innlån frå kundar	**1.797.386**	**1.756.374**

Note 35 – Verdipapirgjeld

				Bokført verdi		
Lånetype/ISIN	**Låneopptak**	**Siste forfall**	**Pålydende**	**2023**	**2022**	**Rentevilkår**
Sertifikat- og obligasjonslån						
NO0013005298	01.09.2023	01.09.2026	50.000	50.166		3m Nibor + 1,20 bp
NO0010831936	12.09.2018	12.09.2023	50.000		50.094	3m Nibor + 0,95 bp
Sum gjeld stifta ved utferding av verdipapir				**50.166**	**50.094**	

Endringer i verdipapirgjeld i perioden	**Balanse 31.12.2022**	**Emitert**	**Forfalne/ innløste**	**Andre endringer**	**Balanse 31.12.2023**
Gjeld stifta ved utferding av verdipapir	50.094	50.000	-50.000	72	50.166
Sum gjeld stifta ved utferding av verdipapir	**50.094**	**50.000**	**-50.000**	**72**	**50.166**

Note 36 – Anna gjeld og pensjon

	2023	2022
Anna gjeld		
Skattetrekk	659	470
Skuldig off avgifter	658	507
Skuldig løn	1.422	1.162
Påkomne kostnader	528	158
Avsatt til konvertering	-	3.753
Leverandørgjeld	2.956	2.126
Anna gjeld	779	2.513
Sum anna gjeld	**7.002**	**10.689**

	2023	2022
Avstemming av netto gjeld		
Kontantar og kontantekvivalentar	-23.448	-43.988
Utlån og fordringar på kreditinstitusjonar og finansieringsforetak	-88.995	-62.034
Innlån frå finansieringsaktivitetar	191.118	156.106
Leigeskyldnader	1.890	2.403
Netto gjeld	**80.565**	**52.487**
Kontanter, innskot i Noregs Bank og innskot i andre banker	-112.443	-106.022
Brutto gjeld (all gjeld er til flytande rente)	193.008	158.509
Netto gjeld	**80.565**	**52.487**

	Skyldnadar frå finansieringsaktivitetar			Likviditetsbeholdning		
	Finansielle innlån	Leigeskyldnadar	Sum	Kontantar og innskot i Noregs Bank	Fordringar på kreditt-institusjonar uten oppseiingstid	Sum
Netto gjeld 01.01.2022	**155.751**	**2.470**	**158.221**	**43.545**	**60.314**	**103.859**
Kontantstraumar	355		355	443	1.720	2.163
Anskaffelser - leigeskyldnadar		-67	-67			0
Andre endringar			0			0
Netto gjeld 31.12.2022	**156.106**	**2.403**	**158.509**	**43.988**	**62.034**	**106.022**
Kontantstrømmer	35.012		35.012	-20.540	26.961	6.421
Anskaffelser - leigeskyldnadar		-513	-513			0
Andre endringar			0			0
Netto gjeld 31.12.2023	**191.118**	**1.890**	**193.008**	**23.448**	**88.995**	**112.443**

Banken har ingen pensjonsskyldnadar då alle pensjonsavtalar er innskotsbaserte. Pensjon er nærare omtala i note 21 om løn og andre personalkostnadar.

Note 37 - Garantiar

	2023	2022
Betalingsgarantiar	540	400
Kontraktsgarantiar	1 065	2 271
Lånegarantiar	0	0
Andre garantiar	4 062	4 898
Sum garantiar overfor kundar	**5.667**	**7.569**
Garantiar Eika Boligkreditt		
Saksgaranti	11 711	23 521
Tapsgaranti	7 828	7 814
Sum garantiar overfor Eika Boligkreditt	**19.539**	**31.335**
Sum garantiar	**25.206**	**38.904**

	2023		2022	
Garantiar fordelt geografisk	Kr.	%	Kr.	%
Valle kommune	15.430	61,2 %	37.634	96,7 %
Landet elles	9.776	38,8 %	1.270	3,3 %
Sum garantiar	**25.206**	**100 %**	**38.904**	**100 %**

Garantiavtale med Eika Boligkreditt

Banken stiller garanti for lån som kundane har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som vilkår at lånet er innanfor 75 % av panteobjektet. Bankens kundar har pr 31.12.2023 lån for 782 mill. kroner hos EBK. Garantibeløpet til EBK er todelt:

1. Saksgaranti: Banken garanterer for heile lånebeløpet i perioden frå utbetaling til pantesikkerheit for lånet har oppnådd rettsvern. Saksgarantien er avgrensa til heile lånets hovudstol med tillegg av renter og omkostningar.

2. Tapsgaranti: Banken garanterer for eitkvart tap som EBK blir påført som fylgje av misleghaldne lån, med dei avgrensingane som fylgjer nedanfor. Med «tap» meinast restkravet mot lånekunden under det aktuelle lånet etter at alle tilhøyrande pantesikkerheiter er realisert, og skal sjåast som konstatert på det tidspunktet der alle tilhøyrande pantesikkerheiter for eit misleghalde lån er realisert og utbetalt til EBK. Bankens tapsgaranti dekker inntil 80 prosent av tapet som konstaterast på kvart enkelt lån. Samla tapsgaranti er avgrensa opp til 1 prosent av bankens til ein kvar tid samla låneportefølje i EBK, likevel slik at (i) for låneporteføljar opp til 5 millionar kroner er tapsgarantien lik verdien av låne-porteføljen og (ii) for låneporteføljar som overstig 5 millionar kroner utgjer tapsgarantien minimum 5 millionar kroner, i alle tilfelle berekna over dei siste 4 kvartal på rullerande basis. Dette betyr at dersom bankens del av dei tapa som vert konstatert på kvart enkelt lån i sum overstig nemnde grense, dekker EBK det overstigande. Bankens del av tapet dekka av tapsgarantien kan difor maksimalt bli 80 prosent, men dersom dei samla konstaterte tap overstig ramma, blir det i sum lågare enn 80 prosent.

Rett til motrekning i bankens provisjon: Bankens ansvar for saksgaranti og tapsgaranti forfell til betaling etter påkrav, men EBK kan også velgje å motrekne kravet i bankens framtidige og forfalne, men ikkje utbetalte provisjonar i samsvar med provisjonsavtalen. Retten til motrekning gjeld for ein periode på inntil fire etterfylgjande kvartal frå den dato tapet vart konstatert.

Likviditetsforpliktelse til og aksjonæravtale med Eika Boligkreditt

Likviditetsstøtte til EBK er regulert i avtale datert 10. mai 2012 om kjøp av obligasjonar med føretrinnsrett. Hovudtrekka i avtalen er at eigar-bankane, så lenge dei har utlånsportefølje i selskapet, under gitte forutsetningar er forplikta til å tilføre EBK likviditet.

Likviditetsskyldnaden er avgrensa til forfall på selskapets obligasjonar med føretrinnsrett utferda under Euro Medium Term Covered Note Programme (EMTCN – Programme) og tilhøyrande swapavtalar dei komande tolv månadar. I den grad eigarbankane har kjøpt obligasjonar med føretrinnsrett under likviditetsavtalen, utan at desse er tilbakebetalt, kjem dei til fråtrekk ved utrekning av eigarbankens attstående likviditetsskyldnad. Den enkelte eigarbanks likviditetsskyldnad er primært avgrensa til bankens pro-rata del av ut-ferdingsbeløpet, som vert utrekna på grunnlag av kvar eigarbank sin del av selskapets utlånsportefølje. Dersom ein eller fleire eigar-bankar ikkje oppfyller sine likviditetsskyldander under avtalen, kan likviditetsskyldnaden for dei andre eigarbankar aukast til inntil det dobbelte av deira opprinnelege pro-rata del. Avtalen om kjøp av OMF kan under visse vilkår terminerast. Det er knytt vilkår til långjevar i forhold til overpantsetting. For obligasjonar med føretrinnsrett (OMF) som er tilordna føretakets sikkerheitsmasse gjeld krav om over-pantsetting på 5 prosent for lån som inngår EMTCN- Programme. Dette inneber at selskapet til ein kvar tid skal ha verdiar i sin sikker-heitsmasse som utgjer minst 105 prosent av sum utestående OMF.

I tilknyting til at eigarbankane i 2012 vart aksjonærar i EBK etter utskiljinga frå Eika Gruppen AS, vart det etablert ein aksjonæravtale som blant anna regulerer at eigarskapet i selskapet på årleg basis skal rebalanserast. Dette vil sikre ei årleg justering der eigardelen til den enkelte bank skal svare til eigarbankens del av utlånsbalansen i selskapet.

Note 38 – Hendingar etter balansedagen

Det har ikkje førekome hendingar etter utløpet av perioden som medfører justeringar av, eller tilleggsopplysningar i rekneskapen eller i noter til rekneskapen.

Note 39 – Leigeavtalar

Selskapets leigde eigedelar inkluderer kontorlokal. Selskapets bruksretteigedelar er kategorisert og presentert i tabellen under:

Bruksretteigedelar	Kontorlokal	Totalt
Anskaffelseskost 01.01.2023	3.305	3.305
Tilgang av bruksretteigedelar		0
Avhendinger		0
Overføringar og reklassifiseringar		0
Omrekningsdifferansar		0
Anskaffelseskost 31.12.2023	**3.305**	**3.305**
Akkumulerte av- og nedskrivingar 01.01.2023	947	947
Avskrivingar i perioden	522	522
Nedskrivingar i perioden		0
Avhendingar		0
Akkumulerte av- og nedskrivingar 31.12.2023	**1.469**	**1.469**
Balanseført verdi 31.12.2023	**1.836**	**1.836**
Lågeste av gjenstående leigeperiode eller økonomisk levetid	3,5	
Avskrivingsmetode	Lineær	

Bruksretteigedelar	Kontorlokal	Totalt
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2022	2.870	2.870
Tilgang av bruksretteigedelar	435	435
Avhendingar		0
Overføringar og reklassifiseringar		0
Omrekningsdifferansar		0
Anskaffelseskost 31.12.2022	**3.305**	**3.305**
Akkumulerte av- og nedskrivingar 01.01.2022	425	425
Avskrivingar i perioden	522	522
Nedskrivingar i perioden		0
Avhendingar		0
Akkumulerte av- og nedskrivingar 31.12.2022	**947**	**947**
Balanseført verdi 31.12.2022	**2.358**	**2.358**
Lågeste av gjenstående leigeperiode eller økonomisk levetid	4,5	
Avskrivingsmetode	Lineær	

Endringar i leigeskyldnadar	Kontorlokal	Totalt
Totale leigeskyldnadar 01.01.2023	2.402	2.402
Nye/endra leigeskyldander rekna i perioden		0
Betaling av hovudstol	-534	-534
Betaling av renter	22	22
Rentekostnad tilknytt leigeskyldnadar		0
Totale leigeskyldnadar 31.12.2023	**1.890**	**1.890**

Endringar i leigeskyldnadar	Kontorlokal	Totalt
Ved førstegangsanvendelse 01.01.2022	2.470	2.470
Nye/endra leigeskyldnadar rekna i perioden	435	435
Betaling av hovudstol	-530	-530
Betaling av renter	27	27
Rentekostnad tilknytt leigeskyldander		0
Totale leieskyldnadar 31.12.2022	**2.402**	**2.402**

Beløp i resultatrekneskapen	**2023**	**2022**
Rente på leigeskyldnadar	22	27
Avskrivingar på bruksretteigedelar	522	522

RSM

RSM Norge AS

Hollendergata 3, 4514 Mandal
Org.nr: 982 316 588 MVA

T +47 38 07 07 00
F +47 23 11 42 01

www.rsmnorge.no

Til generalforsamlinga i Valle Sparebank

Melding frå uavhengig revisor

Konklusjon

Vi har revidert årsrekneskapen for Valle Sparebank som er samansett av balanse per 31. desember 2023, resultatrekneskap, oppstilling over endringar i eigenkapital og kontantstraumoppstilling for rekneskapsåret avslutta per denne datoen og notar til årsrekneskapen, medrekna eit samandrag av viktige rekneskapsprinsipp.

Etter vår meining

- oppfyller årsrekneskapen gjeldande lovkrav, og
- gjev årsrekneskapen eit rettvisande bilete av selskapet si finansielle stilling per 31. desember 2023, og av resultata og kontantstraumane for rekneskapsåret avslutta per denne datoen, i samsvar med forskrift om årsrekneskap for bankar, kredittføretak og finansieringsføretak § 1-4. 2. ledd b og International Financial Reporting Standards som fastsett av EU med mindre annet fylgjer av forskrifta.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalet.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ane). Våre oppgåver og plikter etter desse standardane er beskrivne under overskrifta *Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med krava i relevante lover og forskrifter i Noreg og International Code of Ethics for Professional Accountants (medrekna dei internasjonale sjølvstendestandardane) utferda av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglane), og har oppfylt dei andre etiske pliktene våre i samsvar med desse krava. Innhenta revisjonsbevis er etter vår oppfatning tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikkje kjend med at vi har levert tenester som er i strid med forbodet i revisjonsforordninga (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vore revisor for Valle Sparebank samanhengande i 7 år frå valet på generalforsamlinga den 31. oktober 2017 for rekneskapsåret 2017.

Sentrale tilhøve ved revisjonen

Sentrale tilhøve ved revisjonen er dei tilhøva vi meiner var av størst betyding ved revisjonen av årsrekneskapen for 2023. Desse tilhøva blei handtert då revisjonen vart utført og då vi danna oss ei meining om årsrekneskapen totalt sett, og vi konkluderer ikkje særskilt på desse tilhøva.

1) *Verdien av utlån til kundar*

Utlån utgjer ein vesentleg del av verdien av eignelutane i balansen. Banken sine rutinar og system for å fylgja opp utlån og identifisering av utlån med nedskrivingsbehov samt vurderinga av desse utlåna er sentrale. Vurdering av nedskrivingar er basert på eit modellbasert rammeverk med element som krev at leiinga nyttar skjøn. Rammeverket er komplekst og omfattar store mengder data og skjønsmessige parametrar. Leiinga si bruk av skjøn kan ha innverknad på resultatet for perioden, og kan vidare ha innverknad i høve kapitaldekningsregelverket. Vi har fokus på verdien av utlån til kundar på grunn av at utlån utgjer ein vesentleg del av balansen, samt verknaden av det skjøn leiinga utøver som del av rutinen ved vurderinga av nedskrivingsbehov.

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
AUDIT | TAX | CONSULTING

RSM Norge AS er medlem av

RSM

Melding frå uavhengig revisor 2023 for Valle Sparebank

I samsvar med IFRS 9 skal nedskrivingane på utlån byggje på framoverskodande vurderingar, slik at nedskrivingane reflekterer venta tap. Etter IFRS 9 skal banken fordela engasjementa i 3 steg ved utrekning av venta tap (ECL) på utlån og garantiar som er omfatta av nedskrivingsreglane. Ved utrekning fyrste gong og dersom kredittrisikoen ikkje har auka vesentleg, skal engasjementa vera plassert i steg 1 og det skal avsetjast for venta tap komande 12 månader. Dersom kredittrisikoen har auka vesentleg skal engasjementa overførast til steg 2 og det skal avsetjast for venta tap over heile levetida. Dersom kredittrisikoen vert ytterlegare svekka og engasjementa enten er i misleghald eller det vert føreteke individuell nedskriving, skal engasjementa overførast til steg 3. Ved individuelle nedskrivingar skal nedskrivingsbeløpet reknast som skilnaden mellom utlånet sin balanseførte verdi og noverdien av framtidige kontantstraumar. Desse vurderingane er paverka av skjøn.

Banken sine utlån er i hovudsak til personkundar og SMB-segmentet, og modellen som er utvikla skal estimera nedskrivingar til dette segmentet. Vi har i revisjonen særleg fokus pa:

- Leiinga sin prosess for identifisering av utlan som skal overførast til steg 3, og føresetnadene som leiinga legg til grunn ved utrekning av nedskrivingsbeløp for utlån i steg 3
- Leiinga sin prosess for utrekning av nedskrivingar for utlån i steg 1 og 2
- Leiinga sin prosess for oppfylging av banken sine største engasjement

Handtering av sentrale tilhøve i revisjonen vår

Våre revisjonshandlingar inkluderer forståing og testing av den interne kontroll og effektiviteten av dei viktigaste kontrollane innanfor utlån og prosedyrar for nedskriving for mogeleg tap på utlan. Vår testing av kontrollane gir oss eit grunnlag for avklaring av type, tidspunkt og omfanget av våre andre revisjonshandlingar. Me har skaffa oss ei forstaing av banken sin kredittpolicy, og vurdert prosessane for identifisering av nedskrivingsbehov i samsvar med IFRS 9.

Vi har opparbeidd oss ei detaljert forståing av prosessen og relevante kontrollar retta mot å sikra:

- utrekningar og metode som vart nytta i modellen
- at modellen som vart nytta er i samsvar med rammeverket
- pålitelegskapen og nøyaktigheita av data som vert nytta i modellen

Vi har vidare kontrollert at banken overheld rutinane i kredittprosessen på eit utval av kundar med fokus på betjeningsevne og trygd. For eit utval av misleghaldne og tapsutsette engasjement har vi kontrollert leiinga sin prognose for kontantstraumar og verdivurdering av trygd. Vi har evaluert konsistensen av dei viktigaste føresetnadane, herunder i ljos av gjeldande marknadsituasjon, og samanlikna desse med vår eigen forståing av dei aktuelle bransjar og miljø. Vi har vurdert leiinga sine utrekningar for å verifisere nøyaktigheita av bokførde nedskrivingar.

I tillegg har vi på eit utval av friske engasjement vurdert om lantakar sin betjeningsevne og trygd er tilfredsstillande, og at det ikkje føreligg indikasjonar på nedskrivingsbehov. Utvalet er basert på oversikt over banken sine største engasjement, løyvingsprotokoll og risikoklassifiseringssystemet.

Banken sine notar 2 - 3 og 6 - 11 til årsrekneskapen er relevante for skildringa av banken sin tapsmodell og for korleis banken estimerer tapsavsetjingane i samsvar med IFRS 9. Vi har lest notane og funne at informasjonen knytt til tapsmodell, ulike parametrar og skjønsmessige vurderingar er tilstrekkelege og dekkjande.

2) *IT- miljø som støttar opp under finansiell rapportering*

Banken nyttar komplekse IT-system i eit automatisert IT-miljø og er avhengig av IT systema i den finansielle rapporteringa. Kjernebanksystema blir styrte og drifta av ein ekstern tenesteleverandør. For å sikre fullstendig og nøyaktig presentasjon av den finansielle informasjonen, er det viktig at kontrollar over transaksjonsprosessering og maling er utforma og fungerer malretta og effektivt. Tilsvarande må kontrollar for a sikre formålstenleg tilgangsstyring og systemendringar også utformes og fungera målretta og effektivt både hos banken og tenesteleverandøren.

Melding frå uavhengig revisor 2023 for Valle Sparebank

Ein vesentleg del av transaksjonane innan bankar og finansinstitusjonar er systemgenererte transaksjonar. Dette gjeld m.a. renteberekningar pa utlån og innskot, og dessutan inntekter og kostnader knytt til betalingsformidling. Migrering til ny kjernebankleverandør hausten 2023 auka den ibuande risikoen for feil i rekneskapen. IT-miljø som støttar opp under finansiell rapportering, er av den grunn betrakta som eit sentralt tilhøve ved revisjonen.

Handtering av sentrale tilhøve i revisjonen vår

Vi etablerte ei forståing for IT-systema og IT-miljøa til banken som er viktige for den finansielle rapporteringa. Vi innhenta og evaluerte ei tredjepartsstadfesting (ISAE 3402-rapport) som dekkjer dei relevante kjernebanksystema og tilhøyrande infrastruktur som støttar opp under den finansielle rapporteringa til selskapet. Vi vurderte kor malretta og effektive dei IT-generelle kontrollane var over tilgangsstyring, systemendringar og IT-drift hos tenesteleverandøren. Vidare vurderte vi også kor målretta og effektive dei relevante kontrollane hos banken var.

Som ein del av prosedyrane våre innhenta og evaluerte vi tredjepartsstadfestingar som dekkjer relevante automatiserte kontrollar i kjernebanksystema, av dette renteberekning, gebyramortisering, periodisering, kontering, systembasert avstemming og integrasjon.

Vi har innhenta og kontrollert avstemminga og overføringa til banken av rekneskapsinformasjon frå gammalt til nytt system.

Ytterlegare informasjon

Styret og dagleg leiar (leiinga) er ansvarlege for informasjonen i årsmeldinga og annan ytterlegare informasjon som er publisert saman med årsrekneskapen. Ytterlegare informasjon omfattar informasjon i årsrapporten bortsett frå årsrekneskapen og den tilhøyrande revisjonsmeldinga. Vår fråsegn om revisjonen av årsrekneskapen dekkjer verken informasjonen i årsmeldinga eller annan ytterlegare informasjon.

I samband med revisjonen av årsrekneskapen er det oppgåva vår å lese årsmeldinga og anna ytterlegare informasjon. Formålet er å vurdere om det er vesentleg inkonsistens mellom årsmeldinga, annan ytterlegare informasjon og årsrekneskapen og den kunnskap vi har opparbeidd under revisjonen, eller om årsmeldinga og annan ytterlegare informasjon inneheld vesentleg feilinformasjon. Vi er pålagde å rapportere om årsmeldinga eller annan ytterlegare informasjon inneheld vesentleg feilinformasjon. Vi har ikkje noko å rapportere i så måte.

Ut fra kunnskapen vi har opparbeidd oss i revisjonen, meiner vi at arsmeldinga

- er konsistent med arsrekneskapen og
- inneheld dei opplysningane som skal vere med etter gjeldande lovkrav.

Leiinga sitt ansvar for årsrekneskapen

Leiinga er ansvarleg for å utarbeide årsrekneskapen og for at han gir eit rettvisande bilete i samsvar med rekneskapslova sine reglar og god rekneskapsskikk i Noreg. Leiinga er også ansvarleg for naudsynt intern kontroll for a kunne utarbeide ein arsrekneskap som ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta.

Ved utarbeidinga av arsrekneskapen ma leiinga ta standpunkt til selskapet si evne til å halde fram med drifta og opplyse om tilhøve av betyding for dette. Føresetnaden om at drifta kan halde fram, skal leggjast til grunn for årsrekneskapen sa lenge det ikkje er sannsynleg at verksemda vil bli avvikla.

Revisor sine oppgåver og plikter ved revisjon av årsrekneskapen

Vårt mal er a oppna tryggande sikkerheit for at arsrekneskapen totalt sett ikkje inneheld vesentleg feilinformasjon, verken som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta, og å gi ei revisjonsmelding som inneheld konklusjonen vår. Tryggande sikkerheit er ein høg grad av tryggleik, men ingen garanti for at ein revisjon utført i samsvar med ISA-ane, alltid vil avdekke vesentleg feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følgje av misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Feilinformasjon er å anse

RSM

Melding frå uavhengig revisor 2023 for Valle Sparebank

som vesentleg dersom han, åleine eller samla, innanfor rimelege grenser kan forventast å påverke dei økonomiske avgjerslene som brukarane tar på grunnlag av årsrekneskapen.

Som del av ein revisjon i samsvar med ISA-ane, utøver vi profesjonelt skjønn og viser profesjonell skepsis gjennom heile revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentleg feilinformasjon i årsrekneskapen, enten det skuldast misleg framferd eller feil som ikkje er tilsikta. Vi utformar og gjennomfører revisjonshandlingar for å handtere slike risikoar, og hentar inn revisjonsbevis som er tilstrekkeleg og formålstenleg som grunnlag for konklusjonen vår. Risikoen for at vesentleg feilinformasjon som følgje av misleg framferd ikkje blir avdekka, er høgare enn for feilinformasjon som skuldast feil som ikkje er tilsikta, sidan misleg framferd kan innebere samarbeid, forfalsking, bevisste utelatingar, urette framstillingar, eller brot på interne kontrollrutinar.
- opparbeider vi oss ei forstaing av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for a utforme revisjonshandlingar som er formålstenlege etter tilhøva, men ikkje for å gi uttrykk for ei meining om effektiviteten av selskapet sin interne kontroll.
- evaluerer vi om rekneskapsprinsippa som er brukte, er formalstenlege, og vurderer om rekneskapsestimata og tilhøyrande noteopplysningar som er utarbeidde av leiinga, er rimelege.
- konkluderer vi på om leiinga si bruk av framleis drift-føresetnaden er formålstenleg og, basert på innhenta revisjonsbevis, om det er vesentleg uvisse knytt til hendingar eller tilhøve som kan skape tvil av betyding om selskapet si evne til å halde fram med drifta. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentleg uvisse, krevjes det at vi i revisjonsmeldinga gjer merksam på tilleggsopplysningane i årsrekneskapen, eller, dersom slike tilleggsopplysningar ikkje er tilstrekkelege, at vi modifiserer konklusjonen vår. Konklusjonane våre er basert på revisjonsbevis innhenta fram til datoen for revisjonsmeldinga. Etterfølgjande hendingar eller tilhøve kan likevel føre til at selskapet ikkje kan halde fram drifta.
- evaluerer vi den totale presentasjonen, strukturen og innhaldet i årsrekneskapen, og tilleggsopplysningane, og om arsrekneskapen representerer dei underliggjande transaksjonane og hendingane på ein måte som gir eit rettvisande bilete.

Vi kommuniserer med styret mellom anna om det planlagde innhandet i revisjonen, tidspunkt for revisjonsarbeidet, og eventuelle vesentlege funn i revisjonen, irekna vesentlege svakheiter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi gjev ein uttalelse til revisjonsutvalet om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengigheit, og kommuniserer med dei alle relasjonar og andre tilhøve som innanfor rimelege grenser kan tenkjast å kunne påverke uavhengigheten vår, og, der det er relevant, om tilhøyrande åtgjerder.

Av dei tilhøva vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til kva for tilhøve som var av størst betyding for revisjonen av årsrekneskapen for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale tilhøve ved revisjonen. Vi omtaler desse tilhøva i revisjonsmeldinga om ikkje lov eller forskrift hindrar at tilhøvet vert gjort offentleg, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfelle, avgjer at eit tilhøve ikkje skal omtalast i revisjonsmeldinga sidan ein må rekne med at dei negative følgjene av ei slik offentleggjering innanfor rimelege grenser oppveg allmenta si interesse av at tilhøvet vert omtala.

Mandal, 8. mars 2024
RSM Norge AS

Stian Skedsmo
Statsautorisert revisor

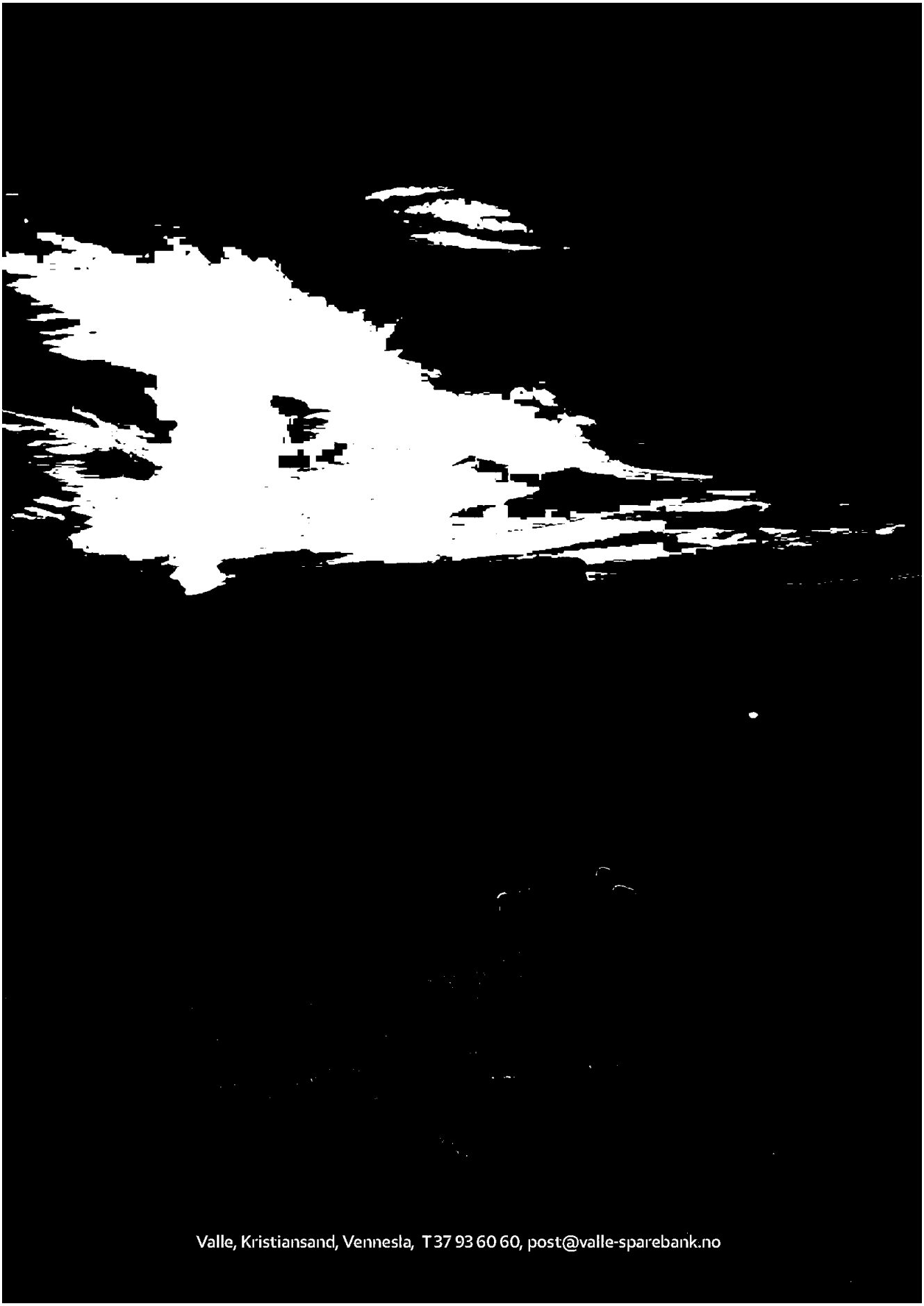
Valle, Kristiansand, Vennesla, T 37 93 60 60, post@valle-sparebank.no